

Laporan Ketua Audit Negara

PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI DAN
PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI

NEGERI PERAK

TAHUN 2010

DEWAN UNDANGAN NEGERI PERAK

JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI DAN
PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI
NEGERI PERAK
TAHUN 2010

JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA

KANDUNGAN

KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
KATA PENDAHULUAN	vii
INTISARI LAPORAN	xiii
BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010	
Pendahuluan	3
Objektif Dan Kaedah Pengauditan	3
Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2010	4
BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI	
Prestasi Kewangan	7
Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri	7
Wang Tunai	8
Pelaburan	9
Akaun Hasil Disatukan	10
Akaun Pinjaman Disatukan	14
Akaun Amanah Disatukan	15
Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai	21
Penyata Akaun Memorandum	22
Rumusan Dan Syor Audit	28
BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI	
Pencapaian Pelaksanaan Projek Pembangunan RMKe-9	31
Rumusan	33
BAHAGIAN IV - PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI NEGERI	
Latar Belakang	37
Penambahbaikan Pengurusan Kewangan Oleh Jabatan/Agensi Kerajaan Negeri	37
Pelaksanaan Indeks Akauntabiliti (AI)	38

PERKARA	MUKA SURAT
Objektif Pengauditan	38
Skop Dan Kaedah Pengauditan	39
Kawalan Utama	39
Penemuan Audit	49
Syor Audit	52
Pemeriksaan Audit Mengejut	53
Pendahuluan	53
Penemuan Audit	54
Syor Audit	55
BAHAGIAN V - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN	
PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI	
KEWANGAN AGENSI NEGERI	
Pendahuluan	59
Pengauditan Penyata Kewangan	59
Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan	59
Pengesahan Penyata Kewangan	61
Pembentangan Penyata Kewangan	62
Prestasi Kewangan	63
Analisis Tunggakan Cukai Taksiran	65
Rumusan Dan Syor Audit	66
BAHAGIAN VI - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA	
DAN MESUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG	
AWAM NEGERI	
Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata	
Kewangan Kerajaan Negeri	69
Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri	69
PENUTUP	73
LAMPIRAN	
I Sijil Ketua Audit Negara	77
II Lembaran Imbangan	78
III Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai	79
IV Penyata Akaun Memorandum	80
V Penyata Akaun Hasil Disatukan	81
VI Nota Kepada Akaun Awam	82

KATA PENDAHULUAN

KATA PENDAHULUAN

1. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Sultan Perak Darul Ridzuan. Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan menitahkan supaya Laporan itu dibentangkan di Parlimen manakala Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Sultan Perak Darul Ridzuan menitahkan untuk dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Perak. Bagi memenuhi tanggungjawab ini, Jabatan Audit Negara telah menjalankan 2 kaedah pengauditan seperti berikut:

1.1. Pengauditan Penyata Kewangan – Pengauditan ini bertujuan untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berkenaan menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Selain menentukan gambaran kedudukan benar dan saksama terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri, Jabatan Audit Negara juga membuat analisis kewangan berdasarkan Penyata Kewangan untuk menentukan tahap prestasi kewangan Kerajaan Negeri sama ada kedudukan kewangan Kerajaan Negeri adalah sangat baik, baik, memuaskan atau tidak memuaskan.

1.2. Pengauditan Pengurusan Kewangan – Pengauditan ini bertujuan untuk menilai sama ada pengurusan kewangan di Jabatan/Agensi Negeri dilaksanakan mengikut undang-undang dan peraturan kewangan. Jabatan Audit Negara telah memperkenalkan Indeks Akauntabiliti (AI) pada tahun 2007 dan tahun 2010 adalah tahun keempat pelaksanaannya. AI diwujudkan bertujuan untuk membuat penilaian secara objektif terhadap pengauditan pengurusan kewangan Jabatan dan Agensi Kerajaan Negeri bagi mengukur dan menambah baik kawalan pengurusan kewangan yang cemerlang. AI diberi penarafan berdasarkan kepada tahap pematuhan terhadap peraturan-peraturan kewangan berhubung dengan kawalan pengurusan, bajet, terimaan, perbelanjaan, kumpulan wang amanah/akaun amanah dan deposit, aset dan stor, pinjaman, pelaburan dan penyediaan Penyata Kewangan. Dengan pelaksanaan AI ini, ia boleh membantu mewujudkan budaya kerja berasaskan amalan terbaik. Selain itu, budaya “**membetulkan yang biasa dan membiasakan yang betul**” bukan sahaja dapat mempertingkatkan kecemerlangan pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri malah aspek integriti, keutuhan dan akauntabiliti yang ditekankan oleh Kerajaan akan dapat dicapai.

2. Laporan saya mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Perak Tahun 2010 disediakan hasil daripada pengauditan yang dijalankan di beberapa Jabatan/Agensi Negeri sepanjang tahun 2010. Bagi tujuan pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2010, pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen yang berkaitan dengan pembayaran dan terimaan telah dijalankan di Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri.

3. Laporan saya mengenai Penyata Kewangan Dan Pengurusan Kewangan Kerajaan Negeri Perak Tahun 2010 mengandungi perkara berikut:

- Bahagian I** - Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2010
- Bahagian II** - Analisis Kewangan Kerajaan Negeri
- Bahagian III** - Rancangan Pembangunan Kerajaan Negeri
- Bahagian IV** - Pencapaian Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri
- Bahagian V** - Penyerahan, Pengesahan, Pembentangan Penyata Kewangan Dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri
- Bahagian VI** - Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Dan Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri

4. Di samping memenuhi kehendak perundangan, saya berharap Laporan ini dapat dijadikan sebagai salah satu asas untuk memperbaiki segala kelemahan, usaha penambahbaikan dan meningkatkan akauntabiliti serta integriti dalam pengurusan wang awam. Ini penting untuk menjamin setiap Ringgit Malaysia yang dipungut dan dibelanjakan akan dapat menyumbang kepada pembangunan dan keselesaan hidup rakyat.

5. Pada pendapat saya, prestasi kewangan Kerajaan Negeri dan tahap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri Perak boleh ditingkatkan lagi sekiranya semua pihak yang terlibat mengamalkan 5 perkara yang diringkaskan sebagai **SIKAP** iaitu:

- a. **SUPERVISION** – Penyeliaan yang rapi diberi kepada kerja yang diserahkan kepada pegawai bawahan. Ketua Jabatan perlu memastikan garis panduan yang jelas dan terperinci disediakan sebagai rujukan oleh penjawat awam untuk menjalankan tugas mereka. Penjawat awam pula perlu melaporkan kemajuan kerja mereka secara berkala.
- b. **INTEREST** – Setiap penjawat awam perlu melaksanakan tugas mereka dengan penuh minat, dedikasi dan tidak bersikap sambil lewa.
- c. **KNOWLEDGE** – Setiap penjawat awam mempunyai pengetahuan yang cukup dalam bidang tugas masing-masing. Bagi tujuan ini, program latihan perlu dilaksanakan secara berterusan.
- d. **ATTITUDE** – Setiap penjawat awam melaksanakan tugas masing-masing dengan penuh tanggungjawab, jujur dan amanah.
- e. **PROCEDURE** – Prosedur kerja yang lengkap dan jelas diwujudkan serta dipatuhi.

6. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Jabatan/Agensi Negeri Perak yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin melahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara

Malaysia

Putrajaya

20 Mei 2011

INTISARI LAPORAN

INTISARI LAPORAN

BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010

1. Pada keseluruhannya Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak telah menunjukkan gambaran yang benar dan saksama terhadap kedudukan kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2010. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2010 telah dapat disahkan kerana dokumen sokongan adalah mencukupi untuk mengesahkan semua butiran dalam Lembaran Imbangan dan Penyata Akaun Memorandum.

BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

2. Secara keseluruhannya, analisis Audit mendapati kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun 2010 adalah bertambah baik berbanding tahun 2009. Kedudukan baki Kumpulan Wang Disatukan pada tahun 2010 berjumlah RM762.33 juta meningkat sejumlah RM73.08 juta berbanding RM689.25 juta pada tahun 2009. Jumlah kutipan hasil pada tahun 2010 telah mencatatkan peningkatan sejumlah RM150.57 juta manakala pelaburan pada tahun 2010 meningkat sejumlah RM104.20 juta atau 16.4% kepada RM739.70 juta. Pada tahun 2010, perbelanjaan mengurus mencatatkan peningkatan sejumlah RM98.60 juta menjadi RM752.81 juta. Bagaimanapun, perbelanjaan AKB mengalami penurunan sejumlah RM7.68 juta. Di samping itu, prestasi kewangan Akaun Hasil pada tahun 2010 mengalami surplus sejumlah RM40.37 juta berbanding defisit RM11.60 juta pada tahun 2009. Jumlah tunggakan hasil dan pinjaman boleh dituntut masing-masing meningkat sejumlah RM12.70 juta dan RM57.22 juta berbanding tahun 2009. Kerajaan Negeri perlu mengekalkan prestasi kewangan yang baik di samping perbelanjaan secara berhemat tanpa menjaskan mutu perkhidmatan dan pembangunan ekonomi negeri.

BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

3. Prestasi perbelanjaan pelaksanaan projek-projek di bawah RMKe-9 yang dibiayai oleh Kerajaan Negeri adalah baik. Sehingga 31 Disember 2010, sejumlah RM894.79 juta atau 89.1% telah dibelanjakan berbanding peruntukan yang diluluskan berjumlah RM1 bilion bagi tempoh 2006 hingga 2010. Prestasi projek yang telah berjaya dilaksanakan adalah sebanyak 4,540 atau 99.5% daripada 4,562 projek yang dirancang pada tahun 2010. Sehingga tahun 2010, sebanyak 53 projek atau 1.2% daripada 4,562 projek yang diluluskan sedang dilaksanakan manakala 22 projek lain sama ada ditangguhkan atau masih di peringkat perancangan.

BAHAGIAN IV - PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI NEGERI

4. Pada tahun 2010, Jabatan Audit Negara telah melaksanakan pengurusan kewangan berdasarkan Indeks Akauntabiliti di 19 Jabatan/Agensi Negeri. Pada keseluruhannya tahap

pengurusan kewangan Jabatan/Agensi yang diaudit adalah baik. Pejabat Kewangan Negeri mendapat tahap sangat baik dengan diberi penarafan empat bintang bagi tahun 2008 hingga 2010. Tahap pencapaian pengurusan kewangan bagi 15 Jabatan dan Agensi Negeri adalah pada tahap baik dengan diberi penarafan tiga bintang manakala Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak, Yayasan Perak dan Kolej Islam Darul Ridzuan mencapai tahap memuaskan dengan diberi penarafan dua bintang.

BAHAGIAN V - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

5. Penyerahan Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan dan Badan Berkanun Negeri menunjukkan kemajuan jika dibandingkan dengan tahun sebelumnya kerana sehingga 31 Mei 2011, 14 Pihak Berkuasa Tempatan dan sembilan daripada 16 Badan Berkanun Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2010. Sehingga 31 Mei 2011, Yayasan Perak hanya mengemukakan Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2009. Sebanyak 22 penyata kewangan telah diberi Sijil Audit Tanpa Teguran, iapan telah memperoleh Sijil Audit Berteguran manakala satu Sijil Bertentangan (Adverse) telah dikeluarkan terhadap Penyata Kewangan Yayasan Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2008. Sehingga 31 Mei 2011, semua 15 Penyata Kewangan Tahun 2009 Pihak Berkuasa Tempatan telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada 13 April 2011 dan terdapat lima Penyata Kewangan Tahun 2009 Badan Berkanun Negeri yang belum dibentangkan di Dewan Undangan Negeri iaitu Perbadanan Kemajuan Negeri Perak, Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak, Lembaga Muzium Negeri Perak, Lembaga Air Perak dan Perbadanan Taman Negeri Perak.

BAHAGIAN VI - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

6. Pada tahun 2010, Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri bukan sahaja bermesyuarat tetapi melakukan lawatan susulan serta mengadakan sesi soal jawab dengan Ketua Jabatan yang terlibat. Tindakan ini telah berjaya meningkatkan prestasi kerana Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri telah dapat membincangkan isu-isu terkini dalam Laporan Ketua Audit Negara bagi tahun 2009. Sehingga 31 Mei 2011, sebanyak sembilan mesyuarat termasuk dua Mesyuarat Khas Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri Perak telah diadakan. Laporan Jawatankuasa terhadap Laporan Ketua Audit Negara bagi tahun 2002 hingga 2007 dan tahun 2008 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Perak masing-masing pada 3 Ogos 2010 dan pada 30 November 2010.

**BAHAGIAN I
PENGESAHAN PENYATA
KEWANGAN KERAJAAN
NEGERI PERAK
BAGI TAHUN BERAKHIR
31 DISEMBWER 2010**

BAHAGIAN I
PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI PERAK
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010

1. PENDAHULUAN

1.1. Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan, 1957 menghendaki Pihak Berkuasa Kewangan Negeri menyediakan Penyata Kewangan secepat mungkin selepas penutupan akaun bagi tahun berkenaan. Penyata tersebut hendaklah dikemukakan kepada Ketua Audit Negara dalam tempoh tujuh bulan selepas berakhirnya tahun kewangan berkenaan untuk diaudit seperti diperuntukkan di bawah Seksyen 9 Akta Audit, 1957.

1.2. Selaras dengan peruntukan undang-undang tersebut, Pegawai Kewangan Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2010 kepada Jabatan Audit Negara pada **8 Februari 2011**. Penyata tersebut melaporkan semua urus niaga kewangan asas tunai bagi tahun 2010 berkaitan dengan sumber dan penggunaan wang awam. Penyata tersebut mengandungi Lembaran Imbangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Akaun Awam Kerajaan Negeri.

1.3. Lembaran Imbangan menunjukkan jumlah wang tunai dan pelaburan yang dipegang bagi ketiga-tiga Akaun Kumpulan Wang Disatukan iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Amanah Disatukan dan Akaun Pinjaman Disatukan. Selaras dengan asas perakaunan tunai ubah suai yang diguna pakai oleh Kerajaan Negeri, hanya pelaburan yang dipegang bagi maksud amanah tertentu dilaporkan dalam Lembaran Imbangan. Manakala pelaburan lain dilaporkan dalam Penyata Akaun Memorandum.

1.4. Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai menunjukkan penerimaan dan bayaran bagi tahun 2010. Terimaan adalah terdiri daripada hasil, pinjaman, terimaan modal dan terimaan lain seperti amanah dan deposit. Pembayaran pula adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus, pembangunan, modal dan bayaran balik pinjaman.

1.5. Penyata Akaun Memorandum menunjukkan kedudukan aset dan tanggungan Kerajaan Negeri. Aset Kerajaan Negeri merangkumi Pinjaman Boleh Dituntut, Pelaburan dan Tunggakan Hasil. Manakala tanggungan Kerajaan Negeri pula terdiri daripada Hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan.

2. OBJEKTIF DAN KAEDAH PENGAUDITAN

2.1. Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2010 adalah untuk memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

2.2. Pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen dijalankan secara berterusan sepanjang tahun 2010. Pemerhatian Audit mengenainya telah dibangkitkan dengan pihak

Perbendaharaan Negeri dan Jabatan-Jabatan Negeri melalui surat pengurusan sebaik sahaja pengauditan selesai dijalankan.

3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010

3.1. Pengauditan Penyata Kewangan telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan berpandukan piawaian pengauditan yang diluluskan. Akta dan Piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan bagi mendapat kepastian yang munasabah sama ada Penyata Kewangan adalah bebas daripada kesilapan dan ketinggalan yang ketara.

3.2. Pengauditan Penyata Kewangan meliputi pemeriksaan terhadap rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka dan memastikan penzahiran yang mencukupi dalam penyampaian Penyata Kewangan. Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun 2010 adalah selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan. **Pada pendapat Audit, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak pada keseluruhannya menunjukkan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2010 dan rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.** Sijil Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disertakan bersama dengan Lembaran Imbangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Akaun Memorandum, Penyata Akaun Hasil Disatukan dan Nota Kepada Akaun Awam adalah seperti di **Lampiran I** hingga **Lampiran VI**.

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

4. PRESTASI KEWANGAN

Jabatan Audit Negara di samping mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2010, juga membuat analisis terhadap data kewangan bagi menentukan tahap prestasi kewangan Kerajaan Negeri. Analisis berkaitan meliputi Penyata Wang Tunai, Penyata Pelaburan, Penyata Akaun Hasil Disatukan, Penyata Akaun Pinjaman Disatukan, Penyata Akaun Amanah Disatukan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Akaun Awam Kerajaan Negeri.

4.1. KEDUDUKAN KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

4.1.1. Mengikut Lembaran Imbangan, jumlah Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2010 adalah RM762.33 juta. Jumlah tersebut terdiri daripada aset berbentuk wang tunai sejumlah RM22.63 juta dan pelaburan sejumlah RM739.70 juta. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Negeri Perak bagi tahun 2010 berbanding tahun 2009 adalah seperti di **Jadual 4.1**.

Jadual 4.1
Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tahun 2010 Berbanding Tahun 2009

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Hasil Disatukan	508.75	549.12	40.37	7.9
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	75.84	63.43	(12.41)	(16.3)
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	104.66	149.78	45.12	43.1
	i) <i>Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	119.22	143.82	24.60	20.6
	ii) <i>Kumpulan Wang Pembangunan</i>	(155.91)	(165.89)	9.98	6.4
	iii) <i>Kumpulan Wang Amanah Awam</i>	77.44	110.05	32.61	42.1
	iv) <i>Deposit</i>	63.91	61.80	(2.11)	(3.3)
Jumlah		689.25	762.33	73.08	10.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.1.2. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan bagi tahun 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.2**.

Jadual 4.2
Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Butiran	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Akaun Hasil Disatukan	535.08	507.48	520.35	508.75	549.12
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	135.15	102.05	69.93	75.84	63.43
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	117.78	156.04	184.29	104.66	149.78
	i) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	131.86	167.09	152.78	119.22	143.82
	ii) Kumpulan Wang Pembangunan	(128.12)	(195.23)	(177.06)	(155.91)	(165.89)
	iii) Kumpulan Wang Amanah Awam	56.38	120.73	143.72	77.44	110.05
	iv) Deposit	57.66	63.45	64.85	63.91	61.80
Jumlah		788.01	765.57	774.57	689.25	762.33

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.1.3. Analisis Audit mendapati Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan Negeri telah mengalami peningkatan sejumlah RM73.08 juta atau 10.6% iaitu daripada RM689.25 juta pada tahun 2009 kepada RM762.33 juta pada tahun 2010. Peningkatan ini antara lain disebabkan oleh peningkatan Kumpulan Wang Amanah Disatukan berjumlah RM45.12 juta atau 43.1% kepada RM149.78 juta pada tahun 2010 berbanding RM104.66 juta pada tahun 2009 dan peningkatan hasil sejumlah RM150.57 juta atau 23.4% kepada RM793.18 juta berbanding RM642.61 juta pada tahun 2009.

4.2. WANG TUNAI

4.2.1. Wang Tunai merupakan sebahagian daripada komponen yang ditunjukkan dalam Lembaran Imbangan sebagai aset Kerajaan Negeri yang dipegang bagi Kumpulan Wang Disatukan. Wang tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan. Wang Tunai Dalam Tangan pula terdiri daripada Panjar Wang Runcit serta Panjar Wang Runcit Khas. Baki Wang Tunai pada tahun 2010 berjumlah RM22.63 juta berbanding sejumlah RM53.75 juta pada tahun 2009.

4.2.2. Analisis perbandingan kedudukan wang tunai pada tahun 2010 dan 2009 menunjukkan penurunan berjumlah RM31.12 juta atau 57.9% kepada RM22.63 juta berbanding RM53.75 juta pada tahun 2009. Analisis perbandingan kedudukan wang tunai bagi tahun 2009 dan 2010 adalah seperti di **Jadual 4.3**.

Jadual 4.3
Baki Wang Tunai Pada Tahun 2009 Dan 2010

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Wang Tunai Dalam Bank	33.06	15.01	(18.05)	(54.6)
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	19.99	6.71	(13.28)	(66.4)
3.	Panjar Wang Runcit	0.70	0.91	0.21	30.0
Jumlah		53.75	22.63	(31.12)	(57.9)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.2.3. Analisis terhadap baki wang tunai mendapati penurunan wang tunai berjumlah RM31.12 juta disebabkan penurunan jumlah wang tunai dalam bank berjumlah RM18.05 juta dan jumlah wang tunai dalam perjalanan berjumlah RM13.28 juta. Penurunan wang tunai dalam bank disebabkan pengeluaran untuk pelaburan dan membiayai pertambahan dalam perbelanjaan mengurus. Manakala kutipan yang dibuat pada hujung tahun dan diambilkira sebagai wang tunai dalam perjalanan adalah berkurangan.

4.2.4. Baki wang tunai pada tahun 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.4**. Kedudukan baki wang tunai pada tahun 2010 adalah menurun berbanding kedudukan baki wang tunai pada tahun 2009 yang meningkat berbanding tahun 2008.

Jadual 4.4
Baki Wang Tunai Pada Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Butiran	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Wang Tunai Dalam Bank	77.10	70.74	45.93	33.06	15.01
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	17.52	4.02	5.65	19.99	6.71
3.	Panjar Wang Runcit	0.36	0.36	0.63	0.70	0.91
Jumlah		94.98	75.12	52.21	53.75	22.63

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.3. PELABURAN

4.3.1. Mengikut Seksyen 8(3)(b) Akta Tatacara Kewangan 1957, Kerajaan Negeri dibenarkan untuk melabur dalam deposit di bank dan pelaburan saham sekiranya mempunyai lebihan wang. Pelaburan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah dan Pelaburan Am. Pelaburan Kumpulan Wang Amanah adalah pelaburan yang dibuat daripada Kumpulan Wang Amanah selaras dengan Seksyen 9 dan Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957, Arahan Amanah dan peraturan yang dikuatkuasakan. Manakala, Pelaburan Am adalah semua pelaburan yang dibuat daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan selain daripada pelaburan Kumpulan Wang Amanah.

4.3.2. Analisis perbandingan kedudukan pelaburan bagi tempoh tahun 2010 dan 2009 menunjukkan peningkatan berjumlah RM104.20 juta atau 16.4% kepada RM739.70 juta berbanding RM635.50 juta pada tahun 2009. Analisis perbandingan kedudukan pelaburan bagi tahun 2009 dan 2010 adalah seperti di **Jadual 4.5**.

Jadual 4.5
Baki Pelaburan Pada Tahun 2009 Dan 2010

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Saham	52.75	52.75	-	-
2.	Deposit Dalam Negeri	582.75	686.95	104.20	17.9
Jumlah		635.50	739.70	104.20	16.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.3.3. Analisis perbandingan kedudukan pelaburan bagi tahun 2006 hingga 2010 menunjukkan penurunan pada tahun 2007 berbanding 2006 tetapi meningkat semula pada tahun 2008. Bagaimanapun pelaburan menurun semula pada tahun 2009 disebabkan

Simpanan Tetap berjumlah RM93.15 juta telah dicairkan untuk menampung defisit aliran tunai Kerajaan Negeri. Pada tahun 2010 baki pelaburan menunjukkan peningkatan sejumlah RM104.20 juta berikutan lebihan wang tunai dilabur dalam Simpanan Tetap. Baki pelaburan bagi tahun 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.6** dimana baki bagi tahun 2010 adalah yang tertinggi dalam tempoh lima tahun.

Jadual 4.6
Baki Pelaburan Bagi Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Butiran	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Saham	41.55	41.55	46.45	52.75	52.75
2.	Deposit Dalam Negeri	651.48	648.90	675.90	582.75	686.95
	Jumlah	693.03	690.45	722.35	635.50	739.70

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.4. AKAUN HASIL DISATUKAN

Akaun Hasil Disatukan mengakaun semua urus niaga penerimaan hasil dan perbelanjaan mengurus Kerajaan. Akaun ini ditubuhkan mengikut Perkara 97 dan Perkara 98 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7 (a), Akta Tatacara Kewangan 1957.

4.4.1. Hasil

Kerajaan Negeri memungut tiga jenis hasil yang terdiri daripada Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Pada keseluruhannya, hasil yang dikutip oleh Kerajaan Negeri pada tahun 2010 adalah berjumlah RM793.18 juta iaitu meningkat sejumlah RM150.57 juta atau 23.4% berbanding tahun 2009 berjumlah RM642.61 juta seperti di **Jadual 4.7**.

Jadual 4.7
Kutipan Hasil Negeri Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Jenis Hasil	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	246.48	250.13	3.65	1.5
2.	Hasil Bukan Cukai	231.98	386.25	154.27	66.5
3.	Terimaan Bukan Hasil	164.15	156.80	(7.35)	(4.5)
	Jumlah	642.61	793.18	150.57	23.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.4.1.1. Analisis perbandingan kutipan hasil bagi tempoh tahun 2006 hingga 2010 menunjukkan kutipan hasil meningkat bagi tempoh lima tahun tersebut. Kedudukan kutipan hasil bagi tempoh tahun 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.8**, manakala penyumbang utama hasil bagi tahun 2006 hingga 2010 seperti di **Jadual 4.9**. Kutipan hasil pada tahun 2010 adalah yang tertinggi dalam tempoh lima tahun.

Jadual 4.8
Kutipan Hasil Kerajaan Negeri Pada Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Jenis Hasil	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Hasil Cukai	192.29	195.48	246.86	246.48	250.13
2.	Hasil Bukan Cukai	193.10	221.87	257.20	231.98	386.25
3.	Terimaan Bukan Hasil	103.14	121.41	135.10	164.15	156.80
Jumlah		488.53	538.76	639.16	642.61	793.18

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

Jadual 4.9
Penyumbang Utama Hasil Kerajaan Negeri Pada Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Butiran Hasil	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Cukai Tanah	172.56	176.97	194.37	194.58	211.78
2.	Perolehan Dari Jualan Barang-Barang	71.87	85.51	95.44	83.12	227.23
3.	Lesen, Bayaran Pendaftaran Dan Permit	55.09	65.37	77.82	73.75	80.58
4.	Perkhidmatan Dan Bayaran Perkhidmatan	31.95	33.02	37.55	35.84	40.97
5.	Pelbagai Cukai Tak Langsung	3.35	3.43	3.69	5.18	6.47
Jumlah		334.82	364.30	408.87	392.47	567.03

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.4.1.2. Pada tahun 2010, lima butiran hasil yang telah mencatat peningkatan yang ketara berbanding pada tahun 2009 adalah seperti di **Jadual 4.10**.

Jadual 4.10
Peningkatan Hasil Yang Ketara Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Peningkatan		Punca Peningkatan
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Premium Bagi Geran	68.94	193.05	124.11	180.0	Pelaksanaan Skim Projek Baru
2.	Premium Perhutanan	9.64	30.73	21.09	218.7	Pejabat meluluskan banyak kawasan untuk tujuan pembalakan secara tender
3.	Bayaran Balik Pinjaman Yang Diberi Kepada Badan Berkanun	24.78	43.65	18.87	76.2	Bayaran Balik Pinjaman Oleh Lembaga Air Perak berjumlah RM43.32 juta.
4.	Pemberian Bagi Projek Persekutuan Yang Dilaksanakan	9.86	21.64	11.78	119.5	Bayaran Perkhidmatan 10% Kepada Kerajaan Negeri Kerana Penglibatan Kakitangan Kerajaan Dalam Projek Kerajaan Persekutuan
5.	Cukai Tanah Semasa	158.56	170.29	11.73	7.4	Pejabat mengambil tindakan menghantar notis peringatan kepada pembayar cukai
Jumlah		271.78	459.36	187.58	69.0	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.4.2. Perbelanjaan Mengurus

Hasil Kerajaan Negeri merupakan sumber utama yang akan digunakan bagi tujuan perbelanjaan mengurus dan pembangunan. Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada Perbelanjaan Tanggungan dan Perbelanjaan Perbekalan. Bagi Perbelanjaan Tanggungan, perbelanjaan dipertanggungkan kepada Kumpulan Wang Disatukan termasuk bayaran pence, ganjaran, pampasan, bayaran balik pinjaman dan bayaran lain dengan perintah mahkamah. Manakala Perbelanjaan Perbekalan adalah untuk membiayai aktiviti dan pengurusan harian. Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Perak pada keseluruhannya meningkat sejumlah RM98.60 juta atau 15.1% iaitu daripada RM654.21 juta pada tahun 2009 kepada RM752.81 juta pada tahun 2010 seperti di **Jadual 4.11**.

Jadual 4.11
Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2009 Dan 2010

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	205.41	215.93	10.52	5.1
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	170.27	178.12	7.85	4.6
3.	Aset	19.17	8.95	(10.22)	(53.3)
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	245.65	335.92	90.27	36.7
5.	Perbelanjaan Lain	13.71	13.89	0.18	1.3
Jumlah		654.21	752.81	98.60	15.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.4.2.1. Peningkatan/Penurunan Perbelanjaan Mengurus yang ketara pada tahun 2010 berbanding tahun 2009 adalah seperti di **Jadual 4.12**.

Jadual 4.12
Peningkatan/Penurunan Perbelanjaan Yang Ketara Pada Tahun 2010 Berbanding Tahun 2009

Bil.	Butiran Perbelanjaan	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)		Punca Peningkatan/ Penurunan
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Emolumen-Pelarasan gaji Khas Untuk Penyandang (KUP)	26.84	27.22	0.38	1.4	Pelarasan gaji bagi pegawai yang layak kenaikan pangkat secara Khas Untuk Penyandang(KUP)
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan - Elaun Guru KAFA	24.45	28.97	4.52	18.5	Elaun Guru KAFA
3.	Aset-Perolehan aset/one off	7.65	1.82	(5.83)	(76.2)	Pada tahun 2010, peruntukan yang terhad disediakan bagi perolehan aset/one off
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap – Peruntukan Akaun Amanah	37.66	84.54	46.88	124.5	Peruntukan Khas Kerajaan Negeri Perak ke Akaun Amanah
5.	Perbelanjaan Lain – Komisen kad kredit	0.79	1.11	0.32	40.5	Komisen kad kredit Pejabat Daerah dan Tanah
Jumlah		97.39	143.66	46.27	47.5	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.4.2.2. Analisis perbandingan perbelanjaan mengurus bagi tempoh tahun 2006 hingga 2010 menunjukkan peningkatan perbelanjaan mengurus pada setiap tahun. Kedudukan perbelanjaan mengurus bagi tahun 2006 hingga 2010 seperti di **Jadual 4.13**. Peningkatan perbelanjaan mengurus pada tahun 2010 adalah paling tinggi berbanding lima tahun kebelakangan.

Jadual 4.13
Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Butiran Perbelanjaan	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Emolumen	164.84	176.94	209.91	205.41	215.93
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	132.78	144.19	145.45	170.27	178.12
3.	Aset	15.00	18.37	5.18	19.17	8.95
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	186.96	215.76	245.90	245.65	335.92
5.	Perbelanjaan Lain	12.53	11.11	19.85	13.71	13.89
Jumlah		512.11	566.37	626.29	654.21	752.81

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.4.3. Prestasi Kewangan Akaun Hasil Disatukan

Pada tahun 2010, Akaun Hasil Disatukan Kerajaan Negeri telah mencatatkan surplus sejumlah RM40.37 juta berbanding defisit sejumlah RM11.60 juta dalam tahun 2009 seperti di **Jadual 4.14**.

Jadual 4.14
Prestasi Kewangan Akaun Hasil Disatukan Pada Tahun 2009 Dan 2010

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Hasil	642.61	793.18	150.57	23.4
2.	Perbelanjaan Mengurus	654.21	752.81	98.60	15.1
Surplus/(Defisit)		(11.60)	40.37	51.97	448.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.4.3.1. Analisis perbandingan surplus/defisit pendapatan bagi tempoh tahun 2006 hingga 2010 menunjukkan Kerajaan Negeri mengalami defisit pendapatan bagi dua tahun iaitu tahun 2006 dan 2007. Pada tahun 2008 Kerajaan Negeri mengalami surplus pendapatan sejumlah RM12.87 juta. Bagaimanapun, pada tahun 2009 Kerajaan Negeri mengalami defisit pendapatan sejumlah RM11.60 juta berbanding surplus sejumlah RM40.37 juta pada tahun 2010 seperti di **Jadual 4.15**.

Jadual 4.15
Prestasi Hasil Berbanding Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Butiran	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Hasil	488.53	538.76	639.16	642.61	793.18
2.	Perbelanjaan Mengurus	512.11	566.37	626.29	654.21	752.81
Surplus/(Defisit)		(23.58)	(27.61)	12.87	(11.60)	40.37

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.5. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

4.5.1. Akaun Pinjaman Disatukan ditubuhkan mengikut kehendak Seksyen 7(b), Akta Tatacara Kewangan 1957. Akaun ini digunakan untuk mengakaun semua pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan, bayaran balik pinjaman dan pindahan penerimaan pinjaman ke Akaun Kumpulan Wang Pembangunan atau Akaun Hasil Disatukan. Akaun ini hendaklah disifarkan pada setiap tahun kewangan selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan 5.

4.5.2. Pada akhir tahun 2010, Kerajaan Negeri hanya menerima pinjaman bagi projek Bekalan Air sejumlah RM83.75 juta dan pinjaman ini telah diakaunkan dalam Akaun Pinjaman Disatukan. Kedudukan Akaun Pinjaman Disatukan bagi tahun 2009 dan 2010 menunjukkan baki akaun ini menurun sejumlah RM12.42 juta atau 16.4% menjadi RM63.42 juta pada tahun 2010 berbanding sejumlah RM75.84 juta pada tahun 2009 seperti di **Jadual 4.16**.

Jadual 4.16
Akaun Pinjaman Disatukan Bagi Tahun 2009 Dan 2010

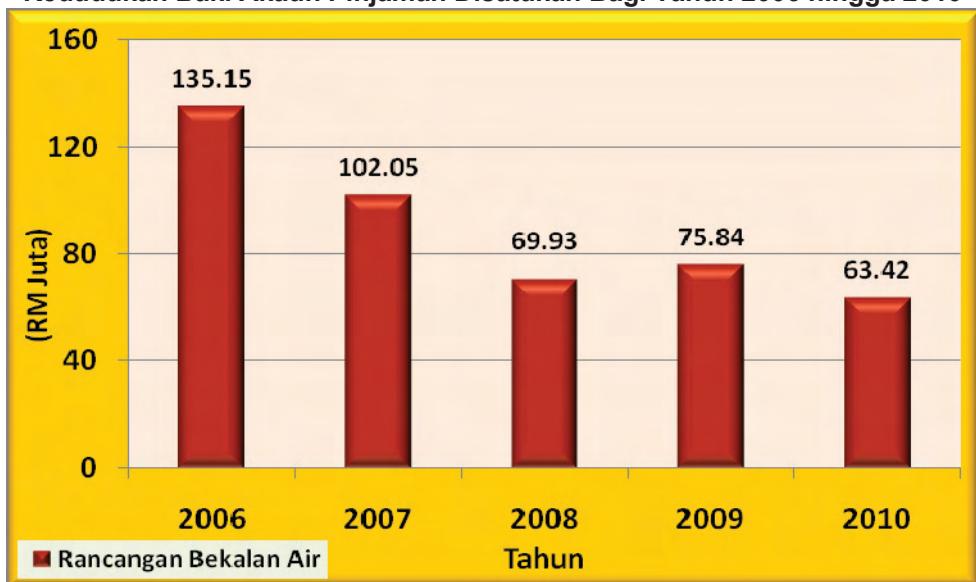
Perkara	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	69.93	75.84	5.91	8.4
Terimaan	94.06	83.75	(10.31)	(11.0)
Bayaran	88.15	96.17	8.02	9.1
Baki Pada 31 Disember	75.84	63.42	(12.42)	(16.4)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.5.3. Semakan Audit terhadap akaun ini untuk lima tahun mendapati akaun ini tidak diselaraskan dan masih menunjukkan baki dalam akaun iaitu RM135.15 juta dalam tahun 2006 sehingga RM63.42 juta dalam tahun 2010 seperti di **Carta 4.1**. Baki pinjaman belum diselaraskan merupakan pinjaman kepada Lembaga Air Perak yang akan dikeluarkan setelah proses perjanjian dengan Kerajaan Negeri dimuktamadkan.

4.5.4. Kedudukan baki Akaun Pinjaman Disatukan bagi tempoh lima tahun iaitu tahun 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Carta 4.1**.

Carta 4.1
Kedudukan Baki Akaun Pinjaman Disatukan Bagi Tahun 2006 hingga 2010

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.6. AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan adalah sebahagian daripada Kumpulan Wang Disatukan yang diwujudkan di bawah Seksyen 7(c), Akta Tatacara Kewangan 1957 dan terbahagi kepada tiga kumpulan wang iaitu Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Deposit. Akaun ini menguruskan semua wang yang diterima tertakluk kepada arahan amanah dan digunakan mengikut terma-terma amanah tersebut. Pada akhir tahun 2010, Akaun Amanah Disatukan berbaki RM149.77 juta berbanding sejumlah RM104.66 juta pada tahun 2009 iaitu peningkatan sebanyak 43.1%.

4.6.1. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan ditubuhkan di bawah peruntukan Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957 untuk maksud tertentu. Kumpulan Wang ini adalah kumpulan wang pusingan yang mana pembayaran dari kumpulan wang ini tidak boleh melebihi had peruntukan yang diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri.

4.6.1.1. Kumpulan Wang Pembangunan

- a. Kumpulan Wang Pembangunan ditubuhkan di bawah Akta Kumpulan Wang Pembangunan (Akta 70 Tahun 1966) dan diperakaunkan dalam Akaun Amanah Disatukan. Sumber kewangan bagi kumpulan wang ini terdiri daripada caruman dari Akaun Hasil Disatukan, terimaan pemberian daripada Kerajaan Persekutuan dan terimaan daripada Akaun Pinjaman. Kumpulan Wang Pembangunan ini hanya boleh dibelanjakan bagi maksud yang ditentukan oleh Akta tersebut. Penerimaan kumpulan wang ini bagi tahun 2010 berjumlah RM162.51 juta adalah terdiri daripada caruman Akaun Hasil Disatukan berjumlah RM130.43 juta, pemberian berdasarkan tahap pembangunan ekonomi berjumlah RM21.08 juta dan pelbagai terimaan berjumlah RM11 juta. Manakala perbelanjaan pembangunan bagi tahun 2010 adalah berjumlah

RM172.49 juta berbanding RM161.43 juta pada tahun 2009 iaitu meningkat sejumlah RM11.06 juta atau 6.9%. Baki defisit terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan pada akhir tahun 2009 berjumlah RM155.91 juta meningkat menjadi RM165.89 juta pada akhir tahun 2010 kerana defisit tahun semasa berjumlah RM9.98 juta. Perbandingan baki defisit bagi tahun 2010 berbanding tahun 2009 adalah seperti **Jadual 4.17**.

Jadual 4.17

Baki Kumpulan Wang Pembangunan Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Perkara	Tahun		Peningkatan / (Penurunan)	
	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	(177.06)	(155.91)	21.15	11.9
Penerimaan	182.58	162.51	(20.07)	(11.0)
Perbelanjaan	161.43	172.49	11.06	6.9
Surplus/(Defisit)	21.15	(9.98)	(11.17)	(52.8)
Baki Pada 31 Disember	(155.91)	(165.89)	(9.98)	(6.4)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

- b. Pada tahun 2010, 6 Jabatan/Pejabat telah mengalami peningkatan perbelanjaan pembangunan berbanding tahun 2009 iaitu Unit Perancang Ekonomi Negeri, Jabatan Kerja Raya, Jabatan Pengairan Dan Saliran, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Bahagian Perumahan Awam, Pejabat Kewangan Negeri dan Jabatan Perkhidmatan Veterinar. Peningkatan ini terutamanya disebabkan perbelanjaan untuk bekalan dan sumbangan bagi Perkhidmatan Luar Bandar sejumlah RM32.30 juta, pembinaan jalan-jalan baru dan istana-istana negeri sejumlah RM61.90 juta oleh Jabatan Kerja Raya, rancangan pemeliharaan sungai oleh Jabatan Pengairan Dan Saliran sejumlah RM11 juta, penyediaan infrastruktur dan kemudahan asas perumahan awam sejumlah RM4.56 juta oleh Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Bahagian Perumahan Awam dan lain-lain perbelanjaan. Empat Jabatan/Pejabat yang mengalami penurunan perbelanjaan pada tahun 2010 adalah Jabatan Agama Islam, Jabatan Kehakiman Syariah, Jabatan Perhutanan dan Jabatan Pertanian dengan perbelanjaan masing-masing berjumlah RM3.27 juta, RM0.80 juta, RM4.48 juta dan RM7.82 juta. Antara sebab penurunan perbelanjaan adalah kerana projek masih belum mula, masih dalam perancangan dan projek telah siap. Kedudukan perbelanjaan pembangunan yang meningkat bagi enam Jabatan/Pejabat bagi tahun 2010 berbanding tahun 2009 adalah seperti di **Jadual 4.18**.

Jadual 4.18

Perbelanjaan Pembangunan Bagi Enam Jabatan/Pejabat Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Jabatan/Pejabat	Tahun		Peningkatan	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Unit Perancang Ekonomi Negeri	24.77	32.30	7.53	30.4
2.	Jabatan Kerja Raya	59.67	61.90	2.23	3.7
3.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	8.82	11.00	2.18	24.7
4.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri (Bahagian Perumahan Awam)	3.17	4.56	1.39	43.8
5.	Pejabat Kewangan Negeri	38.58	39.35	0.77	2.0
6.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	6.43	7.00	0.57	8.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.6.1.2. Akaun Kena Bayar

Akaun Kena Bayar (AKB) diwujudkan untuk menyelesaikan tanggungan Kerajaan Negeri kepada pembekal barang dan perkhidmatan yang diperolehi sehingga 31 Disember sesuatu tahun dan bayarannya dibuat pada bulan Januari tahun berikutnya. Pada tahun 2010, perbelanjaan AKB adalah berjumlah RM22.56 juta berbanding RM30.24 juta pada tahun 2009 menurun sejumlah RM7.68 juta atau 25.4%. Bagaimanapun, terdapat Jabatan yang mencatatkan peningkatan perbelanjaan AKB pada tahun 2010. Peningkatan adalah disebabkan oleh perbelanjaan bagi menyediakan kerja-kerja berkaitan infrastruktur pembangunan penempatan semula, kerja-kerja penyelenggaraan jalan, bekalan dan pemasangan karpet serta perbelanjaan lain yang dibuat pada bulan Disember yang tidak dapat dikemukakan pada akhir bulan Disember 2010. Lima Jabatan yang mencatatkan peningkatan ketara perbelanjaan AKB pada tahun 2010 adalah seperti di **Jadual 4.19**. Analisis perbandingan antara jumlah perbelanjaan mengurus sebenar berbanding perbelanjaan AKB pada tahun 2010 mendapati perbelanjaan mengurus meningkat sejumlah RM98.60 juta manakala AKB mencatatkan penurunan sejumlah RM7.68 juta. Analisis perbandingan AKB bagi tempoh lima tahun menunjukkan ada peningkatan dan penurunan berselang tahun seperti yang ditunjukkan di **Carta 4.2**.

Jadual 4.19

Perbelanjaan Akaun Kena Bayar Mengikut Jabatan Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Jabatan	Tahun		Peningkatan	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Jabatan Kerja Raya	6.97	7.75	0.78	11.2
2.	Pejabat Daerah dan Tanah Kerian	0.32	0.86	0.54	168.8
3.	Pejabat Daerah dan Tanah Manjung	0.48	0.71	0.23	47.9
4.	Jabatan Pertanian	1.25	1.45	0.20	16.0
5.	Pejabat Daerah dan Tanah Kampar	0.13	0.31	0.18	138.5
Jumlah		9.15	11.08	1.93	21.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

Carta 4.2
Kedudukan Akaun Kena Bayar Bagi Tahun 2006 Hingga 2010

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.6.2. Kumpulan Wang Amanah Awam

Kumpulan Wang Amanah Awam ditubuhkan di bawah Seksyen 9, Akta Tatacara Kewangan 1957 iaitu terdiri daripada Kumpulan Wang Khas yang dipegang oleh Kerajaan Negeri dan wang amanah yang diterima bagi maksud tertentu. Pengurusan akaun ini perlu dibuat mengikut Arahan Amanah yang diluluskan oleh Perbendaharaan Negeri.

4.6.2.1. Kumpulan Wang Amanah Awam

- a. Sebanyak 36 Akaun Amanah diwujudkan iaitu terdiri daripada 25 Akaun Amanah yang masih aktif dan lapan Akaun Amanah baru diwujudkan iaitu Akaun Amanah Peruntukan Khas Kerajaan Persekutuan, Akaun Amanah Peruntukan Khas Kerajaan Negeri, Akaun Amanah Infrastruktur Pembangunan Rancangan Perkampungan Tersusun (RPT) Projek Landasan Berkembar Elektrik Negeri Perak, Akaun Amanah Projek Tabung Banci Penduduk Dan Perumahan Malaysia 2010, Akaun Amanah Taska Permata, Akaun Amanah Program Pelindungan Takaful Kerajaan Negeri Perak, Akaun Amanah Wang Pampasan Zon Penampang Kuari Perak Hanjoong Sdn. Bhd. dan Akaun Amanah Projek Penempatan Semula dan Pembangunan Infrastruktur RPT Sungai Kerang. Pada tahun 2010, baki Kumpulan Wang Amanah Awam meningkat sejumlah RM32.61 juta menjadi RM110.05 juta berbanding RM77.44 juta pada tahun 2009. Antara Akaun Amanah masih aktif yang mengalami peningkatan atau penurunan ketara adalah seperti di **Jadual 4.20**.

Jadual 4.20
Peningkatan/Penurunan Ketara Baki Akhir Tahun 2010
Akaun Amanah Yang Masih Aktif

Bil.	Akaun Amanah	Peningkatan (RM Juta)	Bil.	Akaun Amanah	Penurunan (RM Juta)
1.	Program Latihan Teknikal	3.26	1.	Penyelenggaraan Jalan Raya	7.14
2.	Basiswa Pelajaran Tinggi Melayu	0.96	2.	Kumpulan Wang Pembangunan Hutan	2.92
3.	Kump. Wang Simpanan Diraja	0.66	3.	Tabung Repositori	2.73
4.	Basiswa Bukan Melayu	0.57	4.	Elaun Ketua Kampung	2.17
5.	Kump. Wang Pemulihan Bersama	0.18	5.	Kemiskinan (Ladang Rakyat)	1.03
6.	Kompleks Sejarah Pasir Salak	0.06	6.	Agensi Pembangunan Usahawan	0.26

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

- b. Adalah didapati 3 Akaun Amanah tidak bergerak iaitu Akaun Amanah Pusat Pembangunan Usahawan Dan Kemahiran Perak, Akaun Amanah Tabung Festival Laman dan Akaun Amanah Ketua Kampung Baru. Akaun Amanah ini tidak bergerak sejak tahun 2008. Oleh itu, adalah disyorkan akaun ini ditutup jika telah mencapai maksud tujuan penubuhan. Kedudukan 3 Akaun Amanah yang tidak bergerak adalah seperti di **Jadual 4.21**.

Jadual 4.21
Kedudukan Tiga Akaun Amanah Yang Tidak Bergerak Sehingga Akhir Tahun 2010

Bil.	Akaun Amanah	Baki (RM)	Tahun Penubuhan	Catatan
1.	Akaun Amanah Pusat Pembangunan Usahawan Dan Kemahiran Perak	44	2003	Sumbangan Kerajaan Persekutuan bagi tujuan membekal, memasang, menguji dan mentauliah peralatan makmal dan bengkel plastik oleh Pusat Pembangunan Usahawan Dan Kemahiran Perak
2.	Akaun Amanah Tabung Festival Laman	1,257	2004	Memperakaunkan segala sumbangan serta perbelanjaan dalam melaksanakan aktiviti Festival Antarabangsa Landskap dan Taman Malaysia
3.	Akaun Amanah Ketua Kampung Baru	723,600	2007	Memperakaunkan terimaan dan bayaran Elaun Ketua Kampung Baru
		724,901		

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.6.2.2. Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya Negeri Perak

Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya Negeri Perak diwujudkan mengikut Seksyen 9(3), Akta Tatacara Kewangan 1957 bagi memperakaunkan terimaan dan pembentukan penyelenggaraan jalan raya yang dilaksanakan oleh pihak Jabatan Kerja Raya dan Pihak Berkuasa Tempatan. Pada tahun 2010, Kerajaan Persekutuan telah meluluskan pemberian penyelenggaraan jalan raya sejumlah RM185.02 juta di mana telah dibelanjakan sejumlah RM192.15 juta. Jumlah penerimaan penyelenggaraan jalan raya telah meningkat sejumlah RM30.13 juta atau 19.5% berbanding sejumlah RM154.89 juta pada tahun 2009. Baki pada akhir tahun 2010 berjumlah RM29.40 juta berbanding sejumlah RM36.53 juta pada tahun 2009. Jumlah penerimaan dan perbelanjaan bagi tempoh tahun 2006 hingga 2010 adalah seperti **Jadual 4.22**.

Jadual 4.22
Jumlah Penerimaan, Perbelanjaan Dan Baki
Akaun Kumpulan Wang Bagi Tahun 2006 Hingga 2010

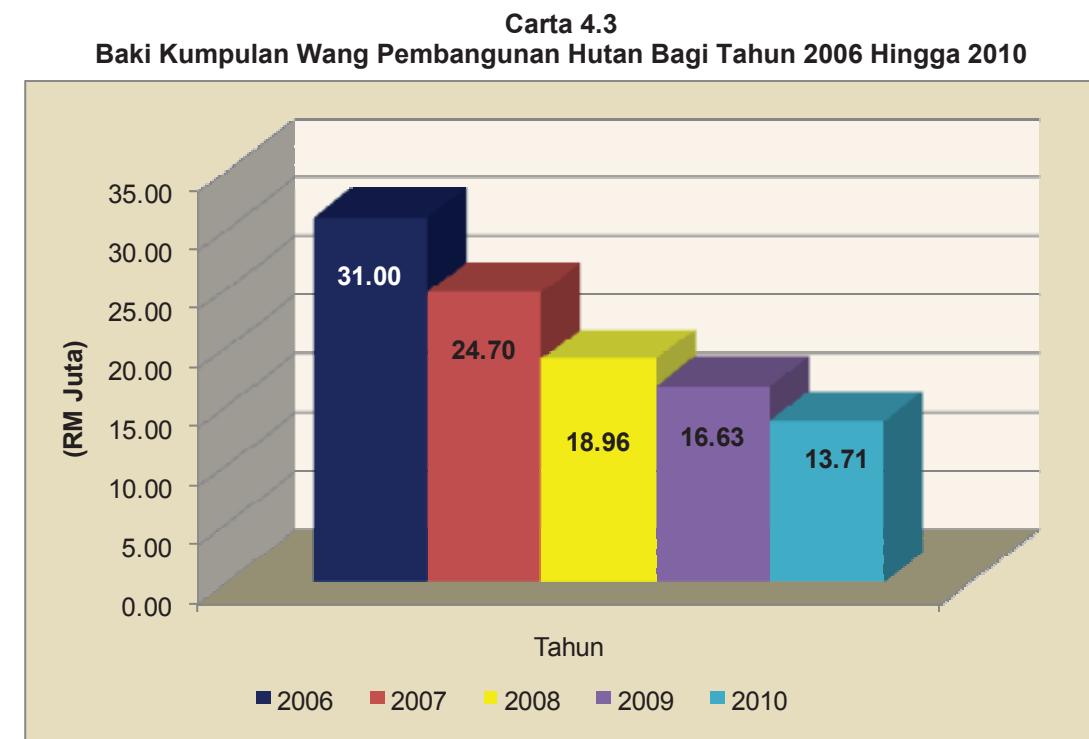
Tahun	Baki Pada 1 Januari (RM Juta)	Penerimaan Dari Kerajaan Persekutuan (RM Juta)	Perbelanjaan Semasa (RM Juta)	Baki Akaun Pada 31 Disember (RM Juta)
2006	3.05	92.97	92.00	4.02
2007	4.02	141.89	90.03	55.88
2008	55.88	156.50	105.60	106.78
2009	106.78	154.89	225.14	36.53
2010	36.53	185.02	192.15	29.40

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.6.2.3. Kumpulan Wang Pembangunan Hutan

Kumpulan Wang Pembangunan Hutan diwujudkan mengikut Seksyen 56 Akta Perhutanan Negara 1984 (Akta 313) dan Seksyen 9(3), Akta Tatacara Kewangan 1957, bertujuan untuk melaksanakan pelbagai projek seperti menyedia, melaksana dan mengkaji semula rancangan pengurusan hutan negeri. Pada tahun 2010, baki Kumpulan Wang ini menurun sejumlah RM2.92 juta menjadi RM13.71 juta berbanding RM16.63 juta pada tahun 2009.

Baki terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan Hutan bagi tempoh 5 tahun adalah seperti **Carta 4.3**.

Sumber : Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.6.2.4. Akaun Amanah Peruntukan Khas Kerajaan Negeri Perak

Akaun Amanah Peruntukan Khas Kerajaan Negeri Perak diwujudkan pada tahun 2010 bertujuan untuk memperakaunkan terimaan dan perbelanjaan peruntukan khas yang diterima daripada Kerajaan Negeri Perak Darul Ridzuan. Pembayaran yang dibuat adalah untuk membiayai projek-projek khas yang diluluskan oleh Y.A.B Menteri Besar untuk kesejahteraan rakyat Negeri Perak. Pada tahun 2010, sejumlah RM23.56 juta diterima dan sejumlah RM6.46 juta telah dibelanjakan. Baki akhir tahun Akaun Amanah ini adalah sejumlah RM17.10 juta.

4.6.2.5. Akaun Amanah Infrastruktur Pembangunan Rancangan Perkampungan Tersusun (RPT) Projek Landasan Berkembar Elektrik Negeri Perak

Penubuhan Akaun Amanah pada tahun 2010 bertujuan untuk memperakaunkan sumbangan daripada Kementerian Pengangkutan Malaysia dan lain-lain sumber kewangan untuk melaksanakan Pembangunan RPT Projek Landasan Berkembar Negeri Perak. Pembayaran yang akan dibuat menggunakan Akaun Amanah ini adalah bagi membiayai segala urusan yang berkaitan dengan Pembangunan RPT Projek Landasan Berkembar dalam Negeri Perak dan lain-lain perbelanjaan yang bersangkutan dengan pengendalian pembangunan tersebut. Pada tahun 2010, sejumlah RM9.18 juta diterima dan tiada perbelanjaan yang dibuat dalam tahun ini. Baki akhir tahun Akaun Amanah ini kekal sejumlah RM9.18 juta.

4.6.3. Akaun Deposit

Deposit adalah wang yang diterima khusus bagi sesuatu maksud di bawah undang-undang tertentu atau perjanjian yang dipegang untuk satu jangka masa tertentu. Wang deposit akan dibayar balik setelah maksudnya tercapai atau dijadikan hasil apabila pendeposit tidak dapat dikenal pasti dan tidak dituntut. Pada tahun 2010, baki Deposit Perumahan Awam Kos Rendah mengalami penurunan sejumlah RM0.09 juta menjadi RM2.71 juta berbanding RM2.80 juta pada tahun 2009 seperti di **Jadual 4.23**. Pada akhir tahun 2010, baki akaun deposit berjumlah RM61.80 juta berbanding pada tahun 2009 berjumlah RM63.91 juta iaitu penurunan sejumlah RM2.11 juta atau 3.3%. Adalah didapati baki Akaun Deposit menurun bagi tahun 2009 dan 2010. Tindakan pewartaan mengikut Arahan Perbendaharaan 162 perlu dibuat sekiranya deposit tersebut tidak diperlukan lagi.

Jadual 4.23
Baki Terkumpul Akaun Deposit Pada Tahun 2006 Hingga 2010

Jenis Deposit	Tahun				
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
Deposit Am	54.27	60.11	61.57	61.11	59.09
Deposit Perumahan Awam Kos Rendah	3.39	3.34	3.28	2.80	2.71
Jumlah	57.66	63.45	64.85	63.91	61.80

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.7. PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI

Semua penerimaan dan pembayaran wang tunai ditunjukkan dalam Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai. Penerimaan wang tunai terdiri daripada penerimaan hasil, pinjaman, modal dan penerimaan lain. Bayaran wang tunai terdiri daripada perbelanjaan mengurus, pembangunan, pengeluaran pinjaman dan bayaran lain. Baki wang tunai pada tahun 2010 berjumlah RM22.63 juta iaitu menurun sejumlah RM31.12 juta berbanding RM53.75 juta pada tahun 2009. Kedudukan penerimaan dan pembayaran wang tunai bagi tahun 2010 berbanding tahun 2009 adalah seperti di **Jadual 4.24**.

Jadual 4.24
Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai Pada Tahun 2010 Berbanding Tahun 2009

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
	Baki Awal	52.21	53.75	1.54	2.9
1.	Penerimaan: <i>Hasil</i> <i>Pinjaman</i> <i>Modal</i> <i>Amanah</i>	905.32 642.61 94.06 45.65 123.00	990.34 793.18 83.75 32.08 81.33	85.02 150.57 (10.31) (13.57) (41.67)	9.4 23.4 (10.9) (29.7) (33.9)
2.	Pembayaran: <i>Perbelanjaan Mengurus</i> <i>Perbelanjaan Pembangunan</i> <i>Pengeluaran Pinjaman</i>	903.78 654.21 161.43 88.14	1,021.46 752.81 172.49 96.16	117.68 98.60 11.06 8.02	13.0 15.1 6.8 9.1
Baki Akhir		53.75	22.63	(31.12)	(57.9)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.8. PENYATA AKAUN MEMORANDUM

Penyata Akaun Memorandum menunjukkan baki aset dan tanggungan Kerajaan yang boleh dilupuskan atau boleh dilunaskan pada masa akan datang yang tidak dinyatakan dalam Lembaran Imbangan. Penyata ini terdiri daripada Penyata Akaun Memorandum Aset dan Penyata Akaun Memorandum Liabiliti. Penyata Akaun Memorandum Aset menunjukkan kedudukan pinjaman boleh dituntut dan tunggakan hasil Kerajaan Negeri. Manakala Penyata Akaun Memorandum Liabiliti menunjukkan kedudukan hutang awam Kerajaan Negeri.

4.8.1 Pinjaman Boleh Dituntut

Pinjaman Boleh Dituntut adalah merupakan pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada Agensi dan Pihak Berkuasa Tempatan yang menggunakan sumber Kerajaan Negeri atau pinjaman yang diperoleh daripada Kerajaan Persekutuan. Pada akhir tahun 2010, baki Pinjaman Boleh Dituntut yang diperoleh daripada dua sumber ini meningkat sejumlah RM57.22 juta atau 6.7% iaitu daripada RM854.81 juta pada tahun 2009 kepada RM912.03 juta pada tahun 2010. Peningkatan ini disebabkan oleh pemberian tambahan pinjaman berperingkat kepada Lembaga Air Perak berjumlah RM96.17 juta yang dibiayai daripada Akaun Hasil Disatukan dan lain-lain pinjaman kepada Pihak Berkuasa Tempatan berjumlah RM1.37 juta, Perbadanan Kemajuan Ekonomi Islam Negeri Perak berjumlah RM3.72 juta serta Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak berjumlah RM3 juta yang dibiayai daripada Kumpulan Wang Amanah Disatukan.

4.8.1.1. Manakala analisis perbandingan baki pinjaman boleh dituntut bagi tahun 2006 hingga tahun 2010 menunjukkan peningkatan baki pinjaman boleh dituntut bagi setiap tahun. Kedudukan baki Pinjaman Boleh Dituntut bagi tahun 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.25** di mana baki pada tahun 2010 adalah yang tertinggi dalam tempoh lima tahun.

Jadual 4.25
Baki Pinjaman Boleh Dituntut Oleh Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Agensi	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Lembaga Air Perak	449.43	589.25	706.06	771.97	824.82
2.	Yayasan Perak	7.80	7.80	7.75	27.00	27.00
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	15.35	15.35	15.35	15.35	15.35
4.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	7.24	4.99	2.65	0.22	-
5.	Perbadanan Kemajuan Ekonomi Islam Negeri Perak	-	-	-	6.28	10.00
6.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	-	0.79	1.43	4.72	5.79
7.	Majlis Daerah Kinta Barat	1.25	4.25	3.90	3.53	3.14
8.	Majlis Daerah Tanjung Malim	0.59	1.02	3.04	3.53	3.18
9.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	-	-	-	3.06	3.06
10.	Majlis Daerah Perak Tengah	2.73	2.62	2.51	2.88	2.77
11.	Majlis Daerah Kinta Selatan	3.90	3.70	3.14	2.56	1.96
12.	Majlis Perbandaran Manjung	5.65	4.83	3.58	2.27	0.92

Bil.	Agensi	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
13.	Majlis Bandar Raya Ipoh	11.04	11.04	11.54	11.44	11.34
14.	Majlis Perbandaran Taiping	0.04	-	-	-	-
15.	Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak	-	-	-	-	2.70
Jumlah		509.98	650.64	760.95	854.81	912.03

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.8.1.2. Pada tahun 2010, Agensi sepatutnya membayar ansuran pinjaman Kerajaan Negeri berjumlah RM72.28 juta yang terdiri daripada bayaran anuiti tahun semasa sejumlah RM56.54 juta dan tunggakan tahun 2009 berjumlah RM15.74 juta. Kedudukan ansuran pinjaman Agensi yang sepatutnya dijelaskan kepada Kerajaan Negeri berbanding dengan bayaran sebenar yang telah dibuat pada tahun 2010 adalah seperti di **Jadual 4.26**. Tunggakan bayaran balik pinjaman boleh dituntut pada tahun 2010 mencatatkan peningkatan sejumlah RM23.54 juta atau 149.6% berbanding tunggakan bayaran balik pada tahun 2009 iaitu sejumlah RM15.74 juta. Peningkatan peratusan yang tinggi ini adalah disebabkan Yayasan Perak gagal membayar balik pinjaman pada 13 April 2010 berjumlah RM20 juta yang merupakan pinjaman baru dengan tempoh bayaran balik 6 bulan sebagaimana yang ditetapkan dalam perjanjian. Selain itu, Perbadanan Kemajuan Negeri Perak juga gagal membuat pembayaran balik pinjaman walaupun penjadualan semula bayaran balik pinjaman telah dibuat.

Jadual 4.26
Kedudukan Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Pada Tahun 2010

Bil.	Agensi	Tunggakan Pada 1.1.2010 (RM Juta)	Anuiti 2010 (RM Juta)	Jumlah Patut Dijelaskan Tahun 2010 (RM Juta)	Jumlah Telah Dijelaskan Tahun 2010 (RM Juta)	Tunggakan Akhir Tahun 2010 (RM Juta)
Pihak Berkuasa Tempatan						
1.	Majlis Daerah Perak Tengah	-	0.13	0.13	0.13	-
2.	Majlis Daerah Kinta Selatan	-	0.71	0.71	0.71	-
3.	Majlis Daerah Kinta Barat	-	0.52	0.52	0.52	-
4.	Majlis Daerah Tanjung Malim	0.39	0.49	0.88	0.49	0.39
5.	Majlis Perbandaran Manjung	-	1.45	1.45	1.45	-
6.	Majlis Bandaraya Ipoh	-	0.10	0.10	0.10	-
7	Majilis Daerah Teluk Intan	-	0.69	0.69	0.69	-
Badan-Badan Berkanun Negeri						
1.	Yayasan Perak	6.04	20.65	26.69	-	26.69

Bil.	Agensi	Tunggakan Pada 1.1.2010 (RM Juta)	Anuiti 2010 (RM Juta)	Jumlah Patut Dijelaskan Tahun 2010 (RM Juta)	Jumlah Telah Dijelaskan Tahun 2010 (RM Juta)	Tunggakan Akhir Tahun 2010 (RM Juta)
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	-	0.22	0.22	0.22	-
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	9.31	2.89	12.20	-	12.20
4.	Lembaga Air Perak	-	28.32	28.32	28.32	-
5.	Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak	-	0.37	0.37	0.37	-
Jumlah		15.74	56.54	72.28	33.00	39.28

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.8.1.3. Analisis perbandingan tunggakan bayaran balik pinjaman boleh dituntut bagi tempoh tahun 2006 hingga 2010 menunjukkan peningkatan tahun demi tahun iaitu dari tahun dari 2006 hingga 2010. Peningkatan berlaku akibat daripada kegagalan pihak Agensi untuk membayar balik pinjaman mengikut tempoh yang ditetapkan iaitu Perbadanan Kemajuan Negeri Perak berjumlah RM2.89 juta dan Yayasan Perak berjumlah RM20.65 juta. Ini mengakibatkan tunggakan terus meningkat dari tahun ke tahun. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman Agensi kepada Kerajaan Negeri bagi tempoh tahun 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.27**. Tunggakan pada tahun 2010 adalah yang tertinggi dalam tempoh lima tahun.

Jadual 4.27
Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Bagi Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Agensi	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
Pihak Berkuasa Tempatan						
1.	Majlis Daerah Tanjong Malim	-	-	-	0.39	0.39
Badan-Badan Berkanun Negeri						
1.	Yayasan Perak	6.23	6.47	6.67	6.04	26.69
2.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	3.05	3.05	6.42	9.31	12.20
Jumlah		9.28	9.52	13.09	15.74	39.28

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.8.2. Pelaburan Dari Peruntukan Kumpulan Wang Amanah Pelaburan Negeri

Pada tahun 2010, Kerajaan Negeri telah menubuhkan Kumpulan Wang Amanah Pelaburan Negeri (KWAPN) sebagai usaha meningkat dan mempelbagaikan hasil Kerajaan Negeri. Melalui KWAPN tersebut, kerajaan telah melabur sejumlah RM53.50 juta dalam saham *Petronas Chemical Group* pada nilai buku berjumlah RM20.80 juta.

4.8.3. Hutang Awam Kerajaan Negeri

Kerajaan Negeri dari semasa ke semasa menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan bagi membiayai projek pembangunannya. Pada tahun 2010, baki hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan telah meningkat sebanyak RM64.60 juta atau 7.3% menjadi sejumlah RM952.45 juta berbanding RM887.85 juta pada tahun 2009. Peningkatan ini disebabkan penerimaan pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan berjumlah RM83.75 juta bagi Projek Bekalan Air dan bayaran balik sejumlah RM29.12 juta telah dibuat pada tahun semasa. Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri pada tahun 2010 berbanding tahun 2009 adalah seperti di **Jadual 4.28**.

Jadual 4.28

Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri Pada Tahun 2010 Berbanding Tahun 2009

Bil.	Butiran Pinjaman	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Rancangan Perumahan Awam Dan Projek Skim Pertapakan Kemudahan	35.57	48.25	12.68	35.6
2.	Rancangan Pembangunan Perusahaan	5.18	4.47	(0.71)	(13.7)
3.	Rancangan Pembinaan Kedai Dan Lain-lain	26.94	24.94	(2.00)	(7.4)
4.	Projek Bekalan Air	820.16	874.79	54.63	6.7
Jumlah		887.85	952.45	64.60	7.3

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak*

4.8.3.1. Analisis perbandingan baki hutang awam bagi tahun 2006 hingga 2010 menunjukkan peningkatan pada setiap tahun. Kedudukan baki hutang awam bagi tempoh tahun 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.29** di mana paras hutang pada tahun 2010 adalah yang tertinggi dalam tempoh 5 tahun.

Jadual 4.29

Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Butiran Pinjaman	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Rancangan Perumahan Awam Dan Projek Skim Pertapakan Kemudahan	54.22	47.83	41.01	35.57	48.25
2.	Rancangan Pembangunan Perusahaan	8.17	7.22	6.22	5.18	4.47
3.	Rancangan Pembinaan Kedai Dan Lain-lain	32.94	30.94	28.94	26.94	24.94
4.	Projek Bekalan Air	581.69	674.48	754.42	820.16	874.79
Jumlah		677.02	760.47	830.59	887.85	952.45

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak*

4.8.3.2. Kerajaan Negeri tidak mempunyai sebarang tunggakan bayaran balik pinjaman kepada Kerajaan Persekutuan bagi tempoh tahun 2006 hingga 2010. Kerajaan Negeri

berupaya untuk menjelaskan hutang awam termasuk faedah sejumlah RM32.03 juta pada tahun 2010 mengikut jadual yang ditetapkan. Bagaimanapun, 32 projek di bawah Rancangan Perumahan Awam dan 4 projek di bawah Projek Skim Pertapanan Kemudahan yang melibatkan hutang sebanyak RM35.57 juta pada tahun 2009 telah dibuat penjadualan semula mengakibatkan hutang awam meningkat kepada RM48.25 juta.

4.8.3.3. Analisis terhadap Penyata Hutang Awam berakhir 31 Disember 2010 menunjukkan daripada sejumlah RM83.75 juta yang diterima bagi Projek Bekalan Air, sejumlah RM56.32 juta adalah 7 projek baru untuk tahun 2010 seperti di **Jadual 4.30**.

Jadual 4.30
Senarai Projek Baru Pada Tahun 2010

Nama Projek	Bil.	Butiran Projek	(RM Juta)
Projek Bekalan Air	1.	Program Mengurangkan Kadar Kehilangan Air Tak Terhasil (NRW) Negeri Perak	10.0
	2.	Projek Bina/Pasang Loji/ Kolam Takungan dan Paip Utama Daerah Manjung (Fasa II) Perak	3.65
	3.	Program Mengurangkan Kadar Kehilangan Air Tak Terhasil Negeri Perak	26.5
	4.	Projek Bina/Pasang Loji/ Kolam Takungan dan Paip Utama Hilir Perak	1.5
	5.	Rancangan Bekalan Air Sg. Siput/ Manong Daerah Kuala Kangsar	7.5
	6.	Program Mengurangkan Kadar Kehilangan Air Tak Terhasil Negeri Perak	5.5
	7.	Projek Bina/Pasang Loji/ Kolam Takungan dan Paip Utama Daerah Kuala Kangsar	1.67
Jumlah			56.32

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.8.3.4. Analisis Penyata Hutang Awam juga menunjukkan tiada penyelesaian pinjaman dibuat pada tahun 2010. Ini berikutan dengan Penjadualan Semula Bayaran Balik Pinjaman. Selain itu, projek di bawah Rancangan Pembinaan Kedai dan Lain-lain iaitu melibatkan Projek Pembentungan Najis Bandar Ipoh, Pihak Kerajaan Negeri tidak perlu membayar baki pinjaman sejumlah RM8.94 juta berikutan dengan pengambilalihan Projek Pembentungan Najis Bandar Ipoh oleh Indah Water Konsortium (IWK). Bagaimanapun, pihak Akauntan Negara masih belum mengosongkan baki pinjaman tersebut sehingga Perjanjian Tambahan antara Kerajaan Malaysia dengan IWK dimuktamadkan.

4.8.4. Tuggakan Hasil

4.8.4.1. Peraturan mengenai tuggakan hasil dinyatakan dalam Arahan Perbendaharaan 89A, yang menghendaki setiap Pegawai Pengawal menghantar suatu penyata mengenai apa-apa hasil yang sepatutnya diterima pada 31 Disember kepada Akauntan Negeri dengan salinannya kepada Jabatan Audit Negara. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 3 Tahun 2008 juga menjelaskan dasar dan tatacara Akaun Belum Terima di mana tuggakan hasil adalah sebahagian daripadanya. Selain itu, Surat Arahan Bagi Penutupan Akaun Awam Negeri iaitu melalui Pekeliling Kewangan Negeri Perak Bil. 5 Tahun 2010 telah menetapkan kewajipan mengemukakan Penyata Tuggakan Hasil Tahun 2010. Tuggakan hasil Negeri Perak telah meningkat sejumlah RM12.70 juta atau 6.4% menjadi

RM211.27 juta pada tahun 2010 berbanding RM198.57 juta pada tahun 2009. Lima Jabatan yang mengalami peningkatan tunggakan hasil yang ketara adalah seperti di **Jadual 4.31**.

Jadual 4.31
Peningkatan Tunggakan Hasil Negeri Yang Ketara
Mengikut Jabatan Pada Tahun 2010 Berbanding Tahun 2009

Bil.	Pejabat/Jabatan	Tahun		Peningkatan	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Pejabat Tanah Ipoh	38.20	50.61	12.41	32.5
2.	Pejabat Tanah Kampar	7.00	11.43	4.43	63.2
3.	Pejabat Tanah Taiping	13.71	16.84	3.13	22.8
4.	Pejabat Tanah Batu Gajah	26.51	27.82	1.31	4.9
5.	Pejabat Tanah Teluk Intan	12.52	13.18	0.66	5.3
Jumlah		97.94	119.88	21.94	22.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.8.4.2. Manakala analisis perbandingan tunggakan hasil bagi tahun 2006 hingga 2010 menunjukkan peningkatan mulai tahun 2006 hingga 2008 dan berlaku penurunan pada tahun 2009 tetapi meningkat semula pada tahun 2010. Butiran tersebut adalah seperti di **Jadual 4.32**. Analisis perbandingan antara kutipan hasil sebenar berbanding tunggakan hasil pada tahun 2010 adalah memuaskan kerana kutipan hasil meningkat sejumlah RM150.57 juta. Walau bagaimanapun, tunggakan hasil mencatatkan peningkatan sejumlah RM12.70 juta.

Jadual 4.32
Kedudukan Tunggakan Hasil Bagi Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Butiran	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Cukai Tanah	161.18	169.25	196.05	165.55	180.66
2.	Ansuran Sewa Beli Rancangan Perumahan Awam	26.67	26.78	27.49	22.81	16.91
3.	Hasil-Hasil Lain	5.78	6.13	7.14	10.21	13.70
Jumlah		193.63	202.16	230.68	198.57	211.27

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.8.5. Hapuskira Tunggakan Hasil

Pada tahun 2010, hapuskira tunggakan hasil telah dibuat sejumlah RM5.49 juta di empat Pejabat Tanah iaitu Pejabat Tanah Tapah, Pejabat Tanah Manjung, Pejabat Tanah Batu Gajah dan Pejabat Tanah Kuala Kangsar. Kedudukan hapuskira tunggakan hasil melibatkan tujuh Pejabat Tanah bagi tahun 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.33**.

Jadual 4.33
Kedudukan Hapuskira Tunggakan Hasil Bagi Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Jabatan/Pejabat	Tahun				
		2006 (RM)	2007 (RM)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Pejabat Tanah Kinta, Ipoh	-	29,110	3.07	4.00	-
2.	Pejabat Tanah Kinta, Batu Gajah	-	-	-	-	3.46
3.	Pejabat Tanah Kuala Kangsar	-	14,481	0.04	-	0.01
4.	Pejabat Tanah Seri Iskandar	-	-	-	0.19	-
5.	Pejabat Tanah Sg. Siput	2,985	1,649	-	-	-
6.	Pejabat Tanah Manjung	-	-	-	-	1.97
7.	Pejabat Tanah Tapah	-	-	-	-	0.05
Jumlah		2,985	45,240	3.11	4.19	5.49

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

4.9. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

4.9.1. Secara keseluruhannya, analisis Audit mendapati kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun 2010 adalah bertambah baik berbanding tahun 2009. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan pada tahun 2010 berjumlah RM762.33 juta meningkat sejumrah RM73.08 juta berbanding RM689.25 juta pada tahun 2009. Jumlah kutipan hasil pada tahun 2010 telah mencatatkan peningkatan sejumrah RM150.57 juta manakala pelaburan pada tahun 2010 meningkat sejumrah RM104.20 juta atau 16.4% kepada RM739.70 juta. Pada tahun 2010, perbelanjaan mengurus mencatatkan peningkatan sejumrah RM98.60 juta menjadi RM752.81 juta. Bagaimanapun, perbelanjaan AKB mengalami penurunan sejumrah RM7.68 juta. Di samping itu, prestasi kewangan Akaun Hasil pada tahun 2010 mengalami surplus sejumrah RM40.37 juta berbanding defisit RM11.60 juta pada tahun 2009. Jumlah tunggakan hasil dan pinjaman boleh dituntut masing-masing meningkat sejumrah RM12.70 juta dan RM57.22 juta berbanding tahun 2009. Kerajaan Negeri perlu mengekalkan prestasi pengurusan kewangan yang baik di samping perbelanjaan secara berhemat tanpa menjaskas mutu perkhidmatan dan pembangunan ekonomi negeri.

4.9.2. Kerajaan Negeri perlu mempertingkat dan memperkuuhkan lagi prestasi pengurusan kewangannya. Kerajaan Negeri juga hendaklah mengekalkan perbelanjaan berhemat tanpa menjaskas mutu perkhidmatan dan pembangunan ekonomi Negeri. Tindakan lebih berkesan hendaklah diambil untuk mengutip tunggakan hasil berjumlah RM211.27 juta disamping menuntut tunggakan pinjaman daripada Perbadanan Kemajuan Negeri Perak dan Yayasan Perak.

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

BAHAGIAN III **RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI**

5. PENCAPAIAN PELAKSANAAN PROJEK PEMBANGUNAN RMKe-9

5.1. Pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesembilan (RMKe-9) Negeri Perak untuk tempoh 5 tahun bermula pada tahun 2006. Rancangan ini digubal bagi menjelaskan strategi, program dan projek yang akan diperkenal dan dilaksanakan untuk mencapai objektif pembangunan Negeri Perak. Ia adalah signifikan ke arah menggerakkan Negeri Perak mencapai status negeri maju pada tahun 2015.

5.1.1. Pencapaian Perbelanjaan Pembangunan RMKe-9

5.1.1.1. Bagi menjayakan RMKe-9, sejumlah siling peruntukan telah diluluskan oleh Kerajaan Negeri berjumlah RM1.31 bilion. Peruntukan ini telah diagihkan kepada 10 Jabatan/Pejabat. Pada tahun 2010, jumlah peruntukan yang diluluskan adalah berjumlah RM179 juta. Tiga daripada 10 Jabatan/Pejabat yang menerima peruntukan tertinggi adalah Jabatan Kerja Raya bagi menjalankan projek jalan dan bangunan berjumlah RM62 juta atau 34.6%, Pejabat Kewangan Negeri menerima peruntukan berjumlah RM43.27 juta atau 24.1% bagi menjalankan projek pelbagai dan Unit Perancang Ekonomi Negeri menerima peruntukan berjumlah RM33 juta atau 18.4% bagi menjalankan projek perkhidmatan masyarakat dan luar bandar.

5.1.1.2. Sebanyak 4,562 projek telah dirancang dalam RMKe-9 untuk dilaksanakan oleh 10 Jabatan/Pejabat yang mana sejumlah 4,234 projek adalah merupakan projek bekalan dan sumbangan bagi Perkhidmatan Masyarakat Dan Luar Bandar. Semakan Audit menunjukkan terdapat lima Jabatan/Pejabat menguruskan lebih daripada 20 bilangan projek yang keseluruhan kos dianggarkan bernilai RM619.90 juta iaitu Unit Perancang Ekonomi Negeri, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri (Bahagian Perumahan Awam), Jabatan Kerja Raya, Jabatan Pertanian serta Jabatan Pengairan Dan Saliran.

5.1.1.3. Pada tahun 2010, kebanyakan Jabatan/Pejabat telah mencapai prestasi perbelanjaan yang baik. Tujuh Jabatan/Pejabat telah mencapai prestasi perbelanjaan melebihi 90% kecuali bagi 3 Jabatan/Pejabat. Prestasi perbelanjaan terendah ialah Jabatan Kehakiman Syariah membelanjakan RM4.75 juta atau 44.3% daripada peruntukan yang diluluskan berjumlah RM10.68 juta. Ini disebabkan 3 projek iaitu pembinaan bangunan Mahkamah Rendah Syariah Seri Iskandar, Taiping dan Teluk Intan masing-masing ditangguhkan, tiada peruntukan dan dalam proses perancangan. Bagaimanapun, bagi tempoh tahun 2006 hingga 2010, sejumlah RM894.79 juta atau 89.1% telah dibelanjakan oleh 10 Jabatan/Pejabat daripada RM1 bilion peruntukan yang diluluskan. Prestasi perbelanjaan pembangunan di bawah RMKe-9 yang dibiayai dari peruntukan Kerajaan Negeri adalah seperti di **Jadual 5.1**.

Jadual 5.1
Prestasi Perbelanjaan Pembangunan Di Bawah RMKe-9 Sehingga 31 Disember 2010

Bil.	Jabatan/Pejabat	Peruntukan Yang Diluluskan Bagi Tahun 2006-2010 (RM Juta)	Perbelanjaan Sehingga 31 Disember 2010 (RM Juta)	Peratus Pencapaian (%)
1.	Jabatan Kerja Raya	307.31	305.42	99.4
2.	Unit Perancang Ekonomi Negeri (Perkhidmatan Masyarakat Dan Luar Bandar)	148.00	140.66	95
3.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	46.44	45.67	98.3
4.	Jabatan Pertanian	38.43	37.95	98.8
5.	Pejabat Setiausaha Kerajaan (Bahagian Perumahan Awam)	26.54	17.97	67.7
6.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	30.55	30.48	99.8
7.	Jabatan Perhutanan	43.60	42.91	98.4
8.	Jabatan Agama Islam	24.34	22.61	92.9
9.	Jabatan Kehakiman Syariah	10.68	4.75	44.5
10.	Pejabat Kewangan Negeri (Pelbagai Projek)	327.85	246.37	75.1
Jumlah		1,003.74	894.79	89.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

5.1.2. Pencapaian Pelaksanaan Projek Untuk Tempoh RMKe-9

Sepanjang tempoh RMKe-9, sejumlah 4,540 atau 99.5% daripada 4,562 projek yang dirancang telah berjaya dilaksanakan. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 4,487 atau 98.4% projek telah disiapkan sepenuhnya dan 53 atau 1.2% projek sedang dilaksanakan. Sebanyak 22 atau 0.5% projek masih belum dimulakan kerana terdapat projek ditangguhkan, masih dalam perancangan dan ketiadaan peruntukan. Prestasi pelaksanaan projek sehingga akhir tahun 2010 adalah seperti di **Jadual 5.2**.

Jadual 5.2
Status Pencapaian Pelaksanaan Projek RMKe-9

Bil.	Nama Jabatan/Pejabat	Sedang Dilaksanakan	Belum Mula	Siap	Jumlah
1.	Jabatan Kerja Raya	30	7	43	80
2.	Unit Perancang Ekonomi Negeri (Perkhidmatan Masyarakat Dan Luar Bandar)	1	8	4,225	4,234
3.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	-	2	18	20
4.	Jabatan Pertanian	-	-	75	75
5.	Pejabat Setiausaha Kerajaan (Bahagian Perumahan Awam)	7	-	95	102
6.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	14	-	-	14
7.	Jabatan Perhutanan	-	-	15	15
8.	Jabatan Agama Islam	1	-	7	8
9.	Jabatan Kehakiman Syariah	-	3	2	5
10.	Pejabat Kewangan Negeri (Pelbagai Projek)	-	2	7	9
Jumlah		53	22	4,487	4,562

Sumber: Unit Perancang Ekonomi Negeri Perak

5.2. RUMUSAN

Prestasi perbelanjaan pembangunan RMKe-9 adalah baik. Sehingga 31 Disember 2010, sejumlah RM894.79 juta atau 89.1% telah dibelanjakan berbanding peruntukan RMKe-9 yang diluluskan berjumlah RM1 bilion bagi tempoh tahun 2006 hingga 2010. Prestasi pelaksanaan projek yang telah berjaya dilaksanakan adalah berjumlah 4,540 atau 99.5% daripada 4,562 projek yang dirancang, manakala baki 22 projek belum dilaksanakan.

BAHAGIAN IV

PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/ AGENSI NEGERI

BAHAGIAN IV

PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN

JABATAN/AGENSI NEGERI

6. LATAR BELAKANG

6.1. Seksyen 15(A), Akta Tatacara Kewangan 1957 dan Arahan Perbendaharaan telah menetapkan tugas dan tanggungjawab Pegawai Pengawal di Kementerian/Jabatan bagi menjamin wujudnya akauntabiliti pengurusan kewangan Kerajaan. Antara lain, Pegawai Pengawal adalah bertanggungjawab untuk menentukan bahawa peruntukan kewangan dan sumber lain yang secukupnya diperoleh, digunakan dan diperakaunkan mengikut peraturan kewangan.

6.2. Selaras dengan Perkara 106 dan 107, Perlembagaan Persekutuan serta Akta Audit 1957, setiap tahun Jabatan Audit Negara telah menjalankan pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri, pematuhan kepada undang-undang dan peraturan kewangan serta aktiviti Jabatan/Agensi Negeri dan mengemukakan laporan mengenainya untuk dibentangkan di Parlimen dan Dewan Undangan Negeri. Di bawah kriteria pengauditan pematuhan, semakan dibuat untuk menilai sama ada dalam pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri telah mematuhi sepenuhnya undang-undang dan peraturan yang berkuat kuasa.

7. PENAMBAHBAIKAN PENGURUSAN KEWANGAN OLEH JABATAN/AGENSI KERAJAAN NEGERI

Pada tahun 2010, beberapa usaha yang berterusan telah diambil oleh Kerajaan Negeri untuk meningkatkan kecekapan dan keberkesanan pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri. Antara langkah yang diambil adalah mengeluarkan pekeliling-pekeliling seperti berikut:

7.1. Pekeliling Kewangan Bil. 5 Tahun 2010 berkenaan Garis Panduan dan Peraturan Mengenai Penutupan Akaun Awam Tahun Kewangan 2010 berkuatkuasa pada 7 Oktober 2010. Pekeliling ini bertujuan bagi memaklumkan garis panduan dan peraturan yang perlu dipatuhi bagi melicinkan proses penutupan dan penyediaan Akaun Awam Negeri Perak untuk tahun kewangan 2010.

7.2. Pekeliling Kewangan Bil. 4 Tahun 2010 berkenaan Warta Kerajaan Berkaitan Perwakilan Kuasa Melupuskan Aset Alih dan Menghapus Kira Kehilangan Aset Alih Kerajaan Negeri berkuatkuasa pada 9 Jun 2010. Pekeliling ini bertujuan untuk memaklumkan perkara-perkara seperti perwakilan kuasa Menteri Besar Perak kepada Pegawai Kewangan Negeri dan Timbalan Pegawai Kewangan Negeri bagi pelupusan aset alih dan menghapus kira kehilangan aset alih Kerajaan Negeri. Selain itu, pekeliling ini juga turut memaklumkan berkenaan perwakilan kuasa Menteri Besar Perak kepada Pegawai Pengawal (Ketua Jabatan) bagi pelupusan aset alih Kerajaan Negeri.

7.3. Pekeliling Kewangan Bil. 2 Tahun 2010 berkenaan Pengurusan Perbelanjaan Tahun 2010 berkuatkuasa pada 21 Januari 2010. Pekeliling ini bertujuan memberi garis panduan

kepada semua Pegawai Pengawal bagi menguruskan perbelanjaan bagi tahun 2010 seperti yang diperuntukkan di bawah Seksyen 15A(1) Akta Tatacara Kewangan 1957.

7.4. Pekeliling Kewangan Bil. 1 Tahun 2010 berkenaan Perwakilan Kuasa Pindah Peruntukan Perbelanjaan Mengurus berkuatkuasa pada Januari 2010 yang bertujuan untuk menetapkan peraturan mengenai pindah peruntukan perbelanjaan Mengurus bagi semua Jabatan Negeri Perak.

8. PELAKSANAAN INDEKS AKAUNTABILITI (AI)

8.1. Sebagai satu usaha untuk meningkatkan tahap motivasi Jabatan/Agensi Negeri agar lebih gigih memperbaiki, mempertingkat dan memperkasakan pencapaian pengurusan kewangan masing-masing, Jabatan Audit Negara telah **melaksanakan sistem penarafan berdasarkan Indeks Akauntabiliti** sejak tahun 2007. Melalui pelaksanaan sistem penarafan ini, setiap pematuhan oleh Jabatan terhadap peraturan kewangan bagi 6 aspek kawalan utama diberikan markah. Aspek tersebut ialah Kawalan Pengurusan; Kawalan Bajet; Kawalan Terimaan; Kawalan Perbelanjaan; Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit; serta Pengurusan Aset dan Stor. Bagi Pejabat Kewangan Negeri serta Agensi Negeri selain kesemua 6 kawalan di atas, kawalan terhadap Kawalan Pengurusan Pelaburan, Pengurusan Pinjaman dan Pengurusan Penyata Kewangan turut dinilai. Jabatan/Agensi Negeri yang diberi tahap penarafan yang cemerlang boleh dijadikan sebagai tanda aras (*role model*) kepada Jabatan/Agensi Negeri yang lain. Secara umumnya, sesuatu Jabatan/Agensi Negeri diberi tahap pencapaian pengurusan kewangan berdasarkan markah keseluruhan seperti di **Jadual 8.1**.

Jadual 8.1
Tahap Pencapaian Pengurusan Kewangan

Markah Keseluruhan (%)	Tahap	Penarafan
90 - 100	Sangat Baik	
70 – 89	Baik	
50 – 69	Memuaskan	
49 ke bawah	Tidak Memuaskan	

8.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Bagi membolehkan penarafan diberi kepada tahap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri, pengauditan telah dijalankan untuk menilai sama ada:

8.2.1. Wujudnya struktur dan sistem pengurusan kewangan yang berkesan.

- 8.2.2. Wujudnya sistem kawalan dalaman yang berkesan terhadap pungutan hasil, perbelanjaan serta pengurusan akaun amanah, aset dan stor, pelaburan serta pinjaman.
- 8.2.3. Pengurusan kewangan mematuhi undang-undang dan peraturan yang ditetapkan.
- 8.2.4. Rekod yang berkaitan diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

8.3. SKOP DAN KAEDAH PENGAUDITAN

8.3.1. Pada tahun 2011, pengauditan telah dijalankan di 19 Jabatan/Agensi Negeri berdasarkan pusingan, manakala pengauditan setiap tahun dilaksanakan terhadap 3 Jabatan/Agensi Negeri iaitu Pejabat Kewangan Negeri Perak, Perbadanan Kemajuan Negeri Perak dan Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak. Pengauditan telah dijalankan dengan menyemak rekod dan dokumen kewangan bagi tahun 2010 di peringkat Ibu Pejabat Jabatan/Agensi Negeri. Selain itu, semakan juga dibuat terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2010 dan Penyata Kewangan Agensi Negeri Tahun 2009/2010, bagi menentukan kedudukan prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri secara menyeluruh.

8.4. KAWALAN UTAMA

Pelaksanaan sistem penarafan bagi 19 Jabatan adalah berdasarkan pengauditan terhadap tahap prestasi kewangan mengikut 6 kawalan utama iaitu Kawalan Pengurusan; Kawalan Bajet; Kawalan Terimaan; Kawalan Perbelanjaan; Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit; Dan Pengurusan Aset dan Stor. Bagi Pejabat Kewangan Negeri Perak dan Agensi Negeri selain 6 kawalan di atas, kawalan terhadap pengurusan Pelaburan, pengurusan Pinjaman dan pengurusan Penyata Kewangan juga turut dibuat. Penjelasan lanjut mengenai kawalan-kawalan tersebut adalah seperti berikut:

8.4.1. Kawalan Pengurusan

Bagi menentukan sama ada struktur pengurusan kewangan yang berkesan telah diwujudkan, semakan Audit telah dijalankan terhadap 4 aspek utama kawalan pengurusan iaitu struktur organisasi, sistem dan prosedur, keberkesanan Unit Audit Dalam dan jawatankuasa yang diwujudkan serta pengurusan sumber manusia seperti berikut:

8.4.1.1. Struktur Organisasi

Bagi mewujudkan suatu struktur organisasi yang berkesan, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Carta organisasi disediakan dengan lengkap dan kemas kini sepermulaan yang ditetapkan dalam Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991.
- b. Surat penurunan kuasa disediakan dengan lengkap dan sentiasa dikemaskinikan. Had-had kuasa dan tugas-tugas pegawai yang menjalankan tanggungjawab perlu dinyatakan dengan jelas. Seksyen 15A(2), Akta Tatacara Kewangan, Arahan Perbendaharaan (AP) 11, AP 69 dan AP 101 adalah berkaitan.

- c. Kehendak Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 dipatuhi. Pekeliling tersebut menetapkan Senarai Tugas bagi setiap pegawai perlu disediakan dengan lengkap dan jelas menunjukkan hubung kait antara penyelia dengan pegawai bawahan serta rakan sejawat dalam organisasi yang sama. Senarai tugas ini juga perlu sentiasa dikemaskinikan.
- d. Kehendak Pekeliling Perkhidmatan Bil. 5 Tahun 2007 dipatuhi. Selaras dengan pekeliling tersebut, perancangan dan pelaksanaan pusingan kerja mengikut tempoh yang sesuai dalam pelbagai bidang tugas perlu dilaksanakan bagi melahirkan sumber manusia berpotensi serta berupaya menyumbang kepada kecemerlangan organisasi.

8.4.1.2. Sistem Dan Prosedur

Bagi memastikan sistem dan prosedur yang teratur telah diwujudkan, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Manual Prosedur Kerja disediakan dengan lengkap, kemaskini dan dikaji semula secara berterusan. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 adalah berkaitan.
- b. Fail Meja bagi setiap jawatan disediakan dengan lengkap, kemaskini dan memiliki kesemua 14 ciri-ciri asas Fail Meja yang ditetapkan. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 adalah berkaitan.
- c. Pemeriksaan mengejut (seperti yang ditetapkan di bawah AP 309) dijalankan secara berkala (tidak kurang dari sekali dalam tempoh 6 bulan) terhadap peti besi, peti wang tunai, laci atau bekas-bekas lain yang diguna bagi menyimpan wang, setem atau barang-barang lain yang berharga. Hasil pemeriksaan itu hendaklah direkodkan dengan lengkap untuk memudahkan rujukan.

8.4.1.3. Jawatankuasa Kewangan Dan Unit Audit Dalam

Kerajaan menetapkan pelbagai jawatankuasa berkaitan hal kewangan ditubuhkan di peringkat Jabatan/Agensi Negeri. Fungsi dan tanggungjawab jawatankuasa tersebut telah ditetapkan melalui surat pekeliling, arahan, garis panduan yang dikeluarkan dari semasa ke semasa. Bagi memastikan pelbagai jawatankuasa yang telah diwujudkan berfungsi dengan berkesan, Kerajaan juga telah mengeluarkan Panduan Pengurusan Mesyuarat Dan Urusan Jawatankuasa-jawatankuasa Kerajaan melalui Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 2 Tahun 1991. Panduan ini menetapkan dengan jelas peranan Pengerusi dan urus setia dalam sesuatu mesyuarat bagi memastikan keberkesanannya jawatankuasa yang telah diwujudkan. Antara jawatankuasa/unit yang perlu diwujudkan bagi memantapkan tahap pengurusan kewangan adalah seperti berikut:

a. Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun

Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun (JPKA) ditubuhkan di setiap pusat tanggungjawab supaya dapat memantapkan lagi pengurusan kewangan dan akaun Jabatan/Agensi Kerajaan. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 2004 menetapkan,

Jabatan/Agensi Negeri hendaklah melantik seorang Pengurus dan ahli-ahli jawatankuasa; bermesyuarat setiap 3 bulan; membincangkan perkara yang telah ditetapkan dan mengemukakan Laporan Suku Tahun dengan lengkap kepada pihak berkuasa berkenaan dalam tempoh yang ditetapkan.

b. Unit Audit Dalam

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 9 Tahun 2004 menghendaki Unit Audit Dalam (UAD) ditubuhkan di Jabatan/Agensi Negeri bagi membantu Ketua Jabatan memantapkan pencapaian pengurusan dan memastikan pencapaian objektif organisasi secara cekap dan berhemat. Bagi melaksanakan fungsinya, UAD bertanggungjawab menyediakan Rancangan Tahunan Audit Dalam, mengemukakan Rancangan Tahunan Audit Dalam kepada Ketua Eksekutif masing-masing selewatnya pada 31 Januari, membentangkan Laporan Audit Dalam di Mesyuarat JPKA dan mengemukakan Laporan Tahunan Audit Dalam kepada Ketua Eksekutif selewat-lewatnya pada 31 Mac tahun berikutnya. Manakala tanggungjawab Ketua Jabatan adalah mengkaji dan meluluskan Rancangan Tahunan dan Laporan Tahunan Audit Dalam, memastikan tindakan susulan diambil terhadap Pemerhatian/Laporan Audit Dalam dan memastikan anggota UAD mempertingkatkan pengetahuan dan kemahiran yang diperlukan untuk melaksanakan tanggungjawab mereka secara berkesan.

c. Jawatankuasa Keutuhan Dan Tadbir Urus

Selaras dengan Arahan Y.A.B Perdana Menteri No. 1 Tahun 2009, Jawatankuasa Keutuhan Dan Tadbir Urus (JKTU) hendaklah ditubuhkan di peringkat Kementerian dan Jabatan bagi tujuan mewujudkan pentadbiran Kerajaan dan Perkhidmatan Awam yang cekap, berdisiplin serta berintegriti. Antara lain, Ketua Setiausaha Kementerian/Ketua Jabatan hendaklah melantik ahli-ahli jawatankuasa dan mempengerusikan mesyuarat berkenaan; bermesyuarat setiap 4 bulan; membincangkan perkara yang telah ditetapkan; menyediakan Laporan dengan lengkap dan seterusnya mengemukakannya kepada pihak berkuasa berkenaan dalam tempoh masa yang ditetapkan.

8.4.1.4. Pengurusan Sumber Manusia

Bagi memastikan pengurusan kewangan dikendalikan dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah menguruskan sumber manusianya dengan cekap seperti menentukan bilangan jawatan dan gred yang sesuai, jawatan diisi sepenuhnya dan latihan dalam bidang kewangan diberikan kepada mereka yang terlibat. Jabatan/Agensi Negeri juga digalakkan memberi pengiktirafan kepada kakitangan yang cemerlang dan mengambil tindakan tatatertib/surc妖 terhadap mereka yang didapati gagal/cuai melaksanakan tanggungjawab yang telah ditetapkan.

8.4.2. Kawalan Bajet

Bagi menentukan sama ada Kementerian/Jabatan telah menguruskan bajet dan peruntukannya dengan cekap, berhemat dan mengikut peraturan, semakan Audit telah dijalankan terhadap 3 aspek utama kawalan bajet iaitu penyediaan bajet, pengagihan peruntukan, kelulusan pindah/tambah peruntukan mengenainya seperti berikut:

8.4.2.1. Penyediaan Bajet

Peraturan kewangan mengenai penyediaan bajet oleh setiap Jabatan/Agensi Negeri dikeluarkan melalui Surat Pekeliling Kewangan Negeri Bil. 1 Tahun 2007 mengenai Pengurusan Bajet 2007. Selain itu, AP 29 hingga 46 juga menetapkan peraturan penyediaan anggaran hasil dan perbelanjaan. Antara lainnya, peraturan kewangan mengenai penyediaan bajet menetapkan perkara-perkara mengenai justifikasi setiap anggaran yang disediakan; ketepatan anggaran; prosedur kelulusan bajet di peringkat Jabatan/Agensi Negeri serta tempoh yang ditetapkan untuk mengemukakan bajet dan Perjanjian Program kepada Pegawai Kewangan Negeri.

8.4.2.2. Pengagihan Peruntukan

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 1 Tahun 2007 antara lainnya menetapkan bahawa Pegawai Pengawal perlu mengagihkan peruntukan kepada pemegang-pemegang waran tertentu sebaik sahaja Waran Am diterima. Mengikut AP 94 pula, pemegang waran peruntukan tersebut boleh mengagihkan waran peruntukan/waran peruntukan kecil kepada pegawai yang berkenaan di mana perlu. Pengagihan waran ini perlu direkodkan dengan lengkap dan kemaskini.

8.4.2.3. Kelulusan Pindah/Tambahan Peruntukan

Peraturan kewangan mengenai pindah/tambah peruntukan antaranya menetapkan Waran Pindah Peruntukan hendaklah ditandatangani oleh Pegawai Pengawal sendiri atau bagi pihaknya oleh mana-mana pegawai bawahannya yang diberi kuasa secara bertulis. Semua pindah peruntukan hendaklah dibuat pada tahun kewangan berkenaan dan semua Waran Pindah Peruntukan yang dikeluarkan hendaklah disampaikan kepada Pegawai Kewangan Negeri atau wakilnya tidak lewat dari 31 Disember bagi tahun kewangan berkenaan. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlulah sentiasa mengawasi dan mengemas kini akaun serta memastikan pindah peruntukan dikemaskini dalam Buku Vot supaya kawalan perbelanjaan dapat diurus dengan berkesan. Peraturan juga menetapkan pindahan kepada butiran yang telah dikurangkan melalui pindah peruntukan atau pengurangan kepada butiran yang telah ditambah melalui pindah peruntukan adalah tidak dibenarkan kecuali mendapat kelulusan daripada Pegawai Kewangan Negeri terlebih dahulu.

8.4.3. Kawalan Terimaan

Bagi menentukan sama ada segala terimaan telah dikendalikan mengikut peraturan dan diakaunkan dengan sempurna, semakan Audit telah dijalankan terhadap 5 aspek utama kawalan terimaan yang meliputi kawalan borang hasil, penerimaan wang, kemasukan

pungutan ke bank, kawalan perakaunan terimaan/hasil dan penyediaan Akaun Belum Terima seperti berikut:

8.4.3.1. Kawalan Borang Hasil

Kawalan terhadap pelbagai borang hasil seperti buku resit adalah penting bagi memastikan ia tidak disalahgunakan.

8.4.3.2. Penerimaan Wang

Setiap Jabatan/Agenzi Negeri perlu memastikan pegawai yang bertanggungjawab dengan urusan penerimaan wang mematuhi peraturan kewangan yang berkaitan. Semakan Audit telah dijalankan terhadap 4 aspek kawalan dalaman yang ditetapkan oleh AP bagi penerimaan wang iaitu dari segi kebenaran/ kelulusan menerima kutipan, ciri-ciri keselamatan semasa kutipan, kawalan penerimaan melalui mel dan perakuan penerimaan wang.

8.4.3.3. Kemasukan Pungutan Ke Bank

Arahan Perbendaharaan telah menetapkan peraturan mengenai kemasukan wang pungutan ke bank bagi memastikan ketepatan dan keselamatan wang berkenaan. Antaranya adalah mengenai penetapan tempoh memasukkan wang ke bank; kawalan keselamatan penghantaran wang dan penyelenggaraan rekod mengenainya; semakan oleh pegawai bertanggungjawab terhadap slip kemasukan wang ke bank dan keselamatan wang yang tidak sempat dimasukkan ke bank.

8.4.3.4. Kawalan Perakaunan Terimaan/Hasil

Bagi memastikan peraturan mengenai perakaunan terimaan/hasil yang ditetapkan dalam AP dipatuhi, semakan Audit telah dijalankan terhadap penyerahan Akaun Tunai Bulanan kepada Perbendaharaan Negeri; ketepatan penyediaan Penyata Penyesuaian Hasil Bulanan dan ketepatan Buku Tunai.

8.4.3.5. Akaun Belum Terima

Dasar dan tatacara bagi penyelenggaraan serta pelaporan Akaun Belum Terima (ABT) ditetapkan oleh Kerajaan melalui Pekeliling Perbendaharaan Bil. 7 Tahun 1986 dan beberapa AP. Antara peraturan yang ditetapkan mengenai pengurusan ABT adalah penyediaan Penyata Tunggakan Hasil atau Penyata Akaun Belum Terima yang lengkap dan kemas kini; penyerahan Penyata Akaun Belum Terima kepada Perbendaharaan Negeri dalam tempoh ditetapkan dan tindakan susulan diambil terhadap jumlah terimaan/hasil yang tertunggak.

8.4.4. Kawalan Perbelanjaan

Bagi menentukan sama ada semua perbelanjaan mengurus dan pembangunan telah dibuat mengikut peraturan yang ditetapkan dan diperakaunkan dengan tepat, semakan Audit telah

dijalankan terhadap 3 aspek utama kawalan perbelanjaan iaitu perakaunan, pengurusan perolehan dan pengurusan bayaran seperti berikut:

8.4.4.1. Perakaunan

Semakan Audit dijalankan bagi menentukan Buku Vot dan Penyata Penyesuaian Perbelanjaan diselenggarakan oleh Jabatan/Agensi Negeri adalah mengikut peraturan yang ditetapkan oleh Pekeliling dan Arahan Perbendaharaan yang berkaitan.

8.4.4.2. Pengurusan Perolehan

Setiap tahun, Jabatan/Agensi Negeri membelanjakan jutaan ringgit untuk tujuan perolehan bekalan, perkhidmatan dan kerja. Bagi menentukan pengurusan perolehan Jabatan/Agensi Negeri telah mematuhi peraturan yang berkaitan, semakan Audit dibuat terhadap pengurusan pembelian terus, sebut harga, tender, kontrak dan kontrak pusat.

8.4.4.3. Pengurusan Bayaran

Semakan Audit dijalankan terhadap kawalan dalaman bagi proses bayaran; kesempurnaan bayaran yang memerlukan kelulusan khas; penyediaan dan penyimpanan daftar/rekod pembayaran dan Daftar Bil; bayaran pukal serta Panjar Wang Runcit.

8.4.5. Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit

Pengurusan dan kawalan terhadap kumpulan wang amanah/akaun amanah dan deposit adalah penting untuk menentukan ia diurus dengan teratur, mengikut pekeliling dan arahan amanah yang ditetapkan serta diakaunkan dengan betul dan kemas kini. Semakan Audit telah dijalankan terhadap pengurusan kumpulan wang seperti berikut:

8.4.5.1. Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah

Tatacara pengurusan akaun amanah ditetapkan melalui Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 18 Tahun 2001. Semakan Audit telah dijalankan terhadap pengendalian kumpulan wang amanah/akaun amanah di Jabatan/Agensi Negeri dari segi penyediaan dan penyerahan penyata tahunan untuk diaudit serta kesempurnaan rekod perakaunan/penyata penyesuaian akaun/transaksi akaun.

8.4.5.2. Pengurusan Kumpulan Wang Pinjaman

Jabatan/Agensi Negeri perlu menguruskan kumpulan wang pinjaman dan pendahuluan diri/pelbagai mengikut Pekeliling/Surat Pekeliling Perbendaharaan yang berkaitan seperti berikut:

- a. Pinjaman kenderaan hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan di Pekeliling Perbendaharaan Bil. 7 dan 8 Tahun 1993.
- b. Pinjaman komputer hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan di Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 1992.

- c. Pendahuluan diri hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan di Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1993 dan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 6 Tahun 1994.
- d. Pendahuluan pelbagai hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan di Pekeliling Perbendaharaan Bil. 13 Tahun 1990.

8.4.5.3. Pengurusan Akaun Deposit

Tatacara dan pengurusan akaun deposit ditetapkan melalui AP 156 hingga 163.

8.4.6. Pengurusan Aset Dan Stor

Perolehan aset dan inventori perlu direkodkan, dikawal dan dipantau dengan sempurna bagi mengelakkan daripada berlaku pembaziran dan penyalahgunaan. Sehubungan ini, semakan Audit telah dijalankan untuk menilai tahap pematuhan Jabatan/Agen Negeri kepada peraturan-peraturan yang ditetapkan oleh Pekeliling/Surat Pekeliling Perbendaharaan yang berkenaan dan Tatacara Pengurusan Stor berhubung dengan perkara-perkara berikut:

8.4.6.1. Kawalan Umum

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, Pegawai Pengawal hendaklah mewujudkan Unit Pengurusan Aset yang antaranya bertanggungjawab untuk mengurus pelantikan Pegawai Pemeriksa, Lembaga Pemeriksa dan Jawatankuasa Penyiasat. Unit tersebut diberi tanggungjawab menjadi Urus Setia kepada Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan yang diwujudkan, menguruskan pelupusan, kehilangan dan hapus kira aset serta menyelaras penyediaan laporan mengenainya. Selain itu, Pegawai Pengawal perlu melantik seorang Pegawai Aset secara bertulis bagi setiap pusat tanggungjawab di bawahnya dan memastikan Pegawai Aset di peringkat Ibu Pejabat diberi tanggungjawab sebagai Setiausaha Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan.

8.4.6.2. Penerimaan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, seorang Pegawai Penerima hendaklah diberi kuasa untuk menerima dan mengesahkan aset yang diterima. Tanggungjawab seseorang Pegawai Penerima adalah memastikan aset/bekalan pejabat diterima menepati spesifikasi, kualiti dan kuantiti yang telah ditetapkan sebelum membuat pengesahan penerimaan. Bagi membolehkan Pegawai Penerima membuat rujukan, satu salinan dokumen kontrak hendaklah disimpan oleh pegawai ini. Bagi penerimaan bekalan pejabat pula, Borang Terima Barang perlu disahkan dan direkodkan pada Kad Kawalan Stok dan Kad Petak. Borang Laporan Penerimaan Aset Alih Kerajaan hendaklah disediakan, disahkan dan dihantar dengan serta merta kepada agen penghantaran atau syarikat pembekal. Aset hendaklah diterima berserta Surat Jaminan dan manual penggunaan/penyenggaraan.

8.4.6.3. Pendaftaran

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menetapkan aset perlu didaftarkan dalam tempoh 2 minggu dari tarikh pengesahan penerimaan. Aset tersebut perlu dilabelkan dengan tanda Hak Milik Kerajaan dan nombor siri pendaftaran.

8.4.6.4. Penggunaan, Penyimpanan Dan Pemeriksaan Aset/ Verifikasi Stok

Bagi memastikan penggunaan, penyimpanan dan pemeriksaan aset/ verifikasi stok diurus dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan peraturan-peraturan seperti berikut yang ditetapkan di Pekeliling Perbendaharaan yang berkenaan dipatuhi:

- a. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 dan Bil. 5 Tahun 2009 menetapkan aset dan item stor diguna hanya bagi tujuan rasmi sahaja dan mengikut tujuan asal perolehannya. Setiap aset dan item stor hendaklah dikendalikan oleh pegawai yang mahir dan berkelayakan, pengeluaran/penggunaannya direkodkan dengan teratur serta kerosakan aset dilaporkan dengan menggunakan borang yang ditetapkan. Aset dan item stor perlu disimpan di tempat yang selamat dan sesuai serta sentiasa di bawah kawalan pegawai yang bertanggungjawab.
- b. Pekeliling tersebut juga menghendaki sekurang-kurangnya 2 Pegawai Pemeriksa/Lembaga Verifikasi Stok dilantik secara bertulis. Pemeriksaan aset dilaksanakan sekurang-kurangnya sekali setahun dan verifikasi stok dilaksanakan mengikut tempoh yang ditetapkan. Laporan Pemeriksaan Harta Modal dan Laporan Pemeriksaan Inventori disediakan dengan lengkap dan dikemukakan kepada Ketua Jabatan dan seterusnya kepada Perbendaharaan Negeri di mana berkenaan.
- c. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1980 menetapkan penggunaan kenderaan Jabatan/Agensi Negeri dikawal dengan melantik seorang Pegawai Pengangkutan yang bertanggungjawab meluluskan penggunaan kenderaan dan menyediakan fail sejarah bagi setiap kenderaan, menyelenggarakan Buku Log dengan lengkap dan kemas kini serta menyediakan Cerakinan Bulanan Penggunaan Bahan Api setiap bulan bagi mengawal kegunaan bahan api.
- d. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1996 pula menetapkan penggunaan kenderaan pegawai Gred JUSA dikawal dengan teratur di mana pembelian minyak setahun tidak melebihi had yang ditetapkan/diluluskan.
- e. Selaras dengan kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 6 Tahun 1999, Kad Inden Minyak perlu dikawal dengan teratur melalui penyelenggaraan Buku Rekod Pergerakan Kad Inden yang lengkap dan kemas kini. Penyata pembelian atau penyata kad perlu disemak sebelum bayaran dilakukan.
- f. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 1999 menetapkan kad elektronik bagi pembayaran tol dikawal dengan teratur dan rekod berhubung dengan penggunaannya diselenggarakan dengan lengkap dan kemaskini.

8.4.6.5. Penyenggaraan Aset

Bagi memastikan aset disenggarakan dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Senarai aset yang memerlukan penyenggaraan disediakan dengan lengkap dan kemaskini; jadual penyenggaraan disediakan dan dilaksanakan seperti dirancang; penyenggaraan direkodkan dengan betul dan lengkap; program penyenggaraan dinilai dan penyenggaraan aset oleh pihak swasta diselia dan dipantau bagi memastikan syarat-syarat yang ditetapkan dalam perjanjian dipatuhi. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 adalah berkaitan.
- b. Kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1980 dipatuhi. Pekeliling ini menetapkan kenderaan perlu disenggarakan secara berjadual, manakala kos penyenggaraan dan pembaikan perlu direkodkan dalam fail kenderaan dan Daftar Harta Modal. Kenderaan juga hendaklah disimpan dengan selamat.

8.4.6.6. Pelupusan

Bagi memastikan pelupusan aset diuruskan dengan teratur dan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Lembaga Pemeriksa dilantik untuk tempoh tidak melebihi 2 tahun. Lembaga Pemeriksa perlu menyediakan jadual pemeriksaan dan ia perlu dilaksanakan dalam tempoh 1 bulan dari tarikh arahan dikeluarkan. Laporan Lembaga Pemeriksa hendaklah disediakan dan ditandatangani. Lembaga Pemeriksa juga perlu mengesyorkan kaedah pelupusan yang sesuai.
- b. Perakuan pelupusan aset mekanikal, teknikal, elektrikal dan elektronik disediakan oleh Jabatan/Pegawai Teknikal berkaitan. Manakala perakuan pelupusan aset disahkan oleh 2 pegawai yang mempunyai 3 tahun pengalaman dan tidak terlibat dengan pengurusan aset berkenaan.
- c. Kaedah pelupusan aset dibuat dengan teratur dan dilaksanakan dalam tempoh 3 bulan dari tarikh surat kelulusan dikeluarkan. Sijil Penyaksian Pemusnahan Aset Alih Kerajaan dan Sijil Pelupusan Aset disediakan dan dikemukakan kepada pihak yang memberi kelulusan. Seterusnya, rekod aset yang telah diluluskan pelupusan itu perlu dikemaskinikan.

8.4.6.7. Kehilangan Dan Hapus Kira

Bagi memastikan kehilangan dan hapus kira aset diuruskan dengan teratur dan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Kehilangan aset dilaporkan kepada Ketua Jabatan dengan serta merta dan laporan polis dibuat dalam tempoh 24 jam dari waktu kehilangan. Ketua Pejabat menyedia Laporan Awal dan dikemukakan kepada Pegawai Pengawal dan Pegawai Kewangan

Negeri dalam tempoh 2 hari bekerja. Sesalinan Laporan Awal dikemukakan kepada Pegawai Pengawal, Pegawai Kewangan Negeri dan Ketua Audit Negara atau wakil tempatan Ketua Audit Negara.

- b. Jawatankuasa Penyiasat dilantik secara bertulis oleh Pegawai Pengawal dalam tempoh 2 minggu dari tarikh Laporan Awal disediakan. Laporan Akhir disediakan dalam tempoh 2 bulan dari tarikh lantikan Jawatankuasa tersebut walaupun Laporan Hasil Penyiasatan Polis belum diperoleh. Laporan Akhir yang lengkap hendaklah dikemukakan kepada pihak yang menerima Laporan Awal. Laporan ini perlu dikemukakan dalam tempoh 4 bulan dari tarikh Laporan Awal dihantar.

8.4.7. Pengurusan Pelaburan

Pelaburan merupakan tindakan melabur dana bagi suatu tempoh masa untuk memperoleh pulangan yang dikehendaki dengan menyedari sepenuhnya risiko yang terbabit. Pelaburan yang dibuat hendaklah mengikut peraturan yang berkaitan. Rekod perlu diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini bagi memudahkan kawalan dan pemantauan. Antara elemen kawalan yang perlu diwujudkan adalah penubuhan Jawatankuasa Pelaburan yang berfungsi menguruskan pelaburan Agensi. Antara perkara yang perlu diberi perhatian adalah kuasa melabur, had pelaburan, sasaran pelaburan dan pemantauan pelaburan.

8.4.8. Pengurusan Pinjaman

Pinjaman dibuat bagi membiayai pelbagai projek untuk pembangunan ekonomi negeri, menampung perbelanjaan dan meningkatkan taraf pembangunan serta kemajuan penduduk. Pinjaman tersebut hendaklah digunakan mengikut maksud pinjaman dipohon. Antara perkara yang perlu diberi perhatian adalah kuasa untuk meminjam, penyelenggaraan rekod pinjaman yang lengkap dan kemas kini, perjanjian pinjaman disediakan dan mekanisme kawalan serta pemantauan pinjaman.

8.4.9. Penyata Kewangan

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 4 Tahun 2007 dan Surat Setiausaha Kerajaan Negeri Perak Bil. (66) dlm. PSUK.PK.SULIT 355/726/3 JLD. 6 bertarikh 19 Februari 2009 menghendaki Agensi Negeri mengemukakan Penyata Kewangan kepada Ketua Audit Negara tidak lewat dari 30 April setiap tahun. Ini bagi membolehkan Penyata Kewangan dan laporan tahunan Agensi Negeri dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada tahun yang sama dan tidak lewat dari 31 Disember setiap tahun. Pekeliling ini bertujuan untuk meningkatkan akauntabiliti dan tadbir urus yang baik di Jabatan Kewangan Negeri dan Agensi Negeri. Di samping itu, pembentangan awal membolehkan *stakeholders* menilai pencapaian Agensi Negeri yang lebih jelas, lengkap dan relevan.

8.5. PENEMUAN AUDIT

8.5.1. Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan

Pada keseluruhannya, prestasi pengurusan kewangan di peringkat Jabatan/Agensi Negeri bagi tahun 2010 adalah kekal baik seperti pada tahun 2009. Pada tahun 2010 dan 2009, satu

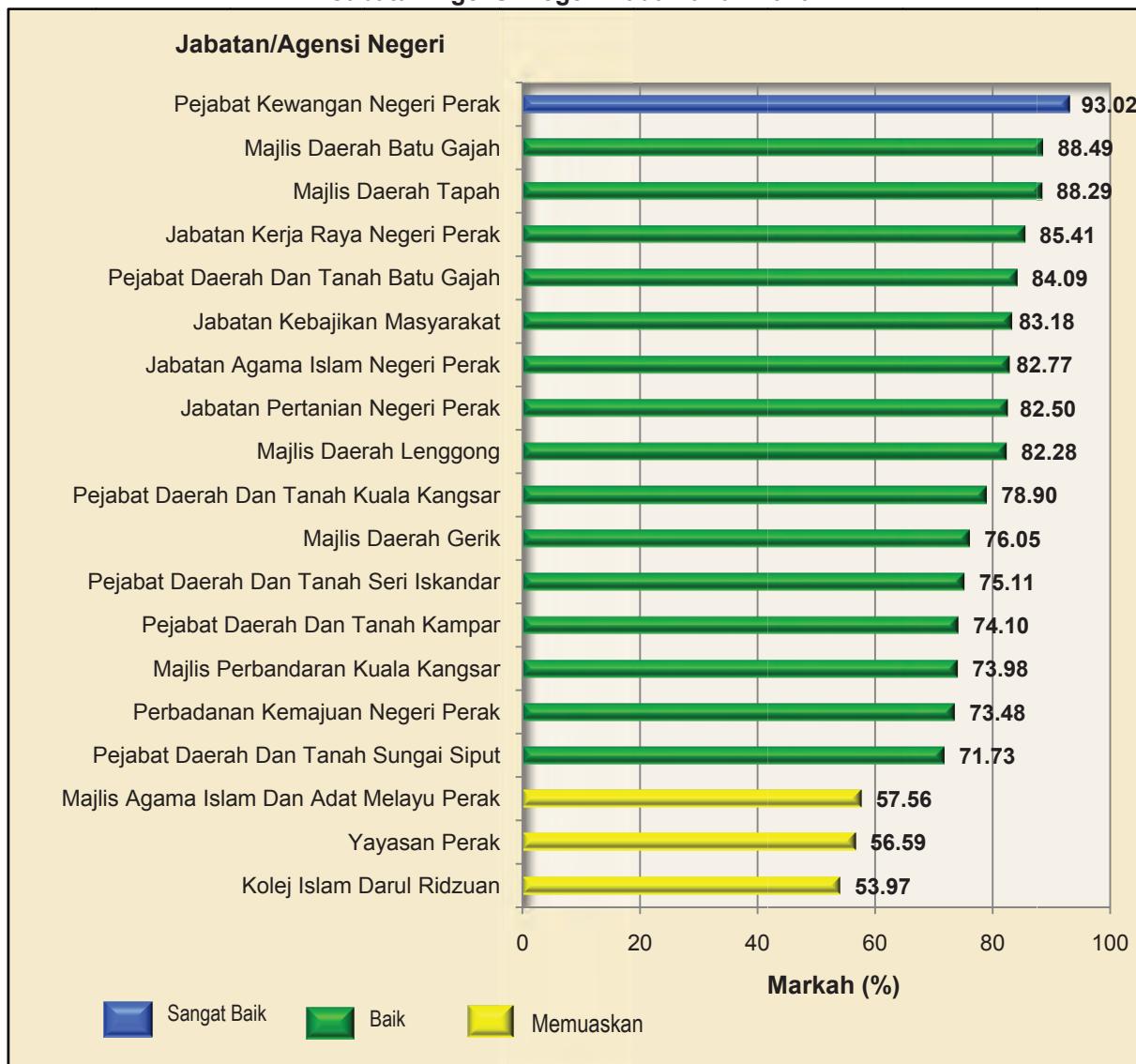
Jabatan/Agenzi Negeri adalah kekal pada tahap sangat baik. Kedudukan tahap prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agenzi Negeri bagi tempoh tahun 2007 hingga 2010 secara keseluruhan adalah seperti di **Jadual 8.2**, manakala tahap prestasi pengurusan kewangan mengikut Jabatan/Agenzi Negeri bagi tahun 2010 adalah seperti di **Carta 8.1**.

Jadual 8.2
Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Jabatan/Agenzi Negeri
Bagi Tahun 2007 Hingga 2010

Tahap Penarafan	Jabatan				Agenzi Negeri			
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Sangat Baik	-	1	1	1	-	-	-	-
Baik	3	3	15	9	3	4	16	6
Memuaskan	1	3	3	-	2	2	1	3
Tidak Memuaskan	-	-	-	-	-	-	1	-
Jumlah	4	7	19	10	5	6	18	9

Sumber: Jabatan Audit Negara

Carta 8.1
Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Berdasarkan Indeks Akauntabiliti
Jabatan/Agenzi Negeri Pada Tahun 2010

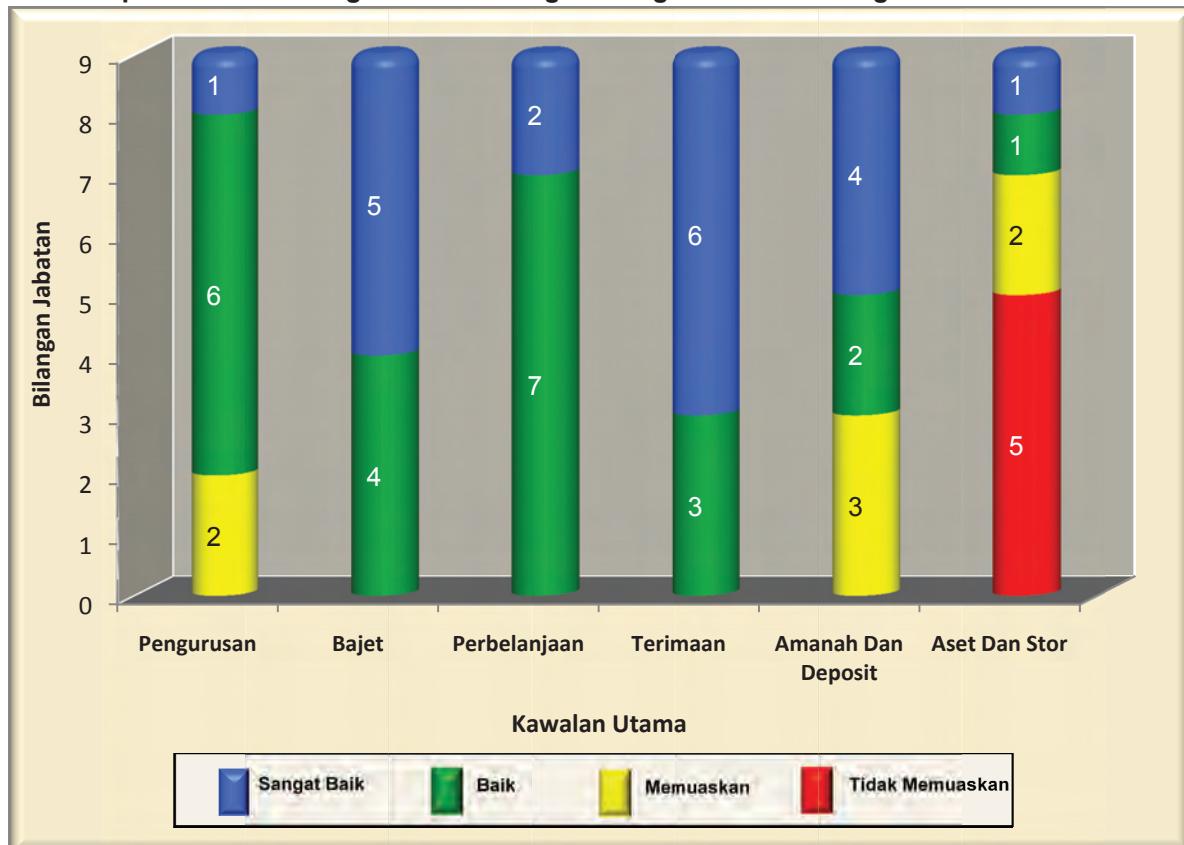

Sumber: Jabatan Audit Negara

8.5.2. Tahap Pematuhan Terhadap Kawalan Utama

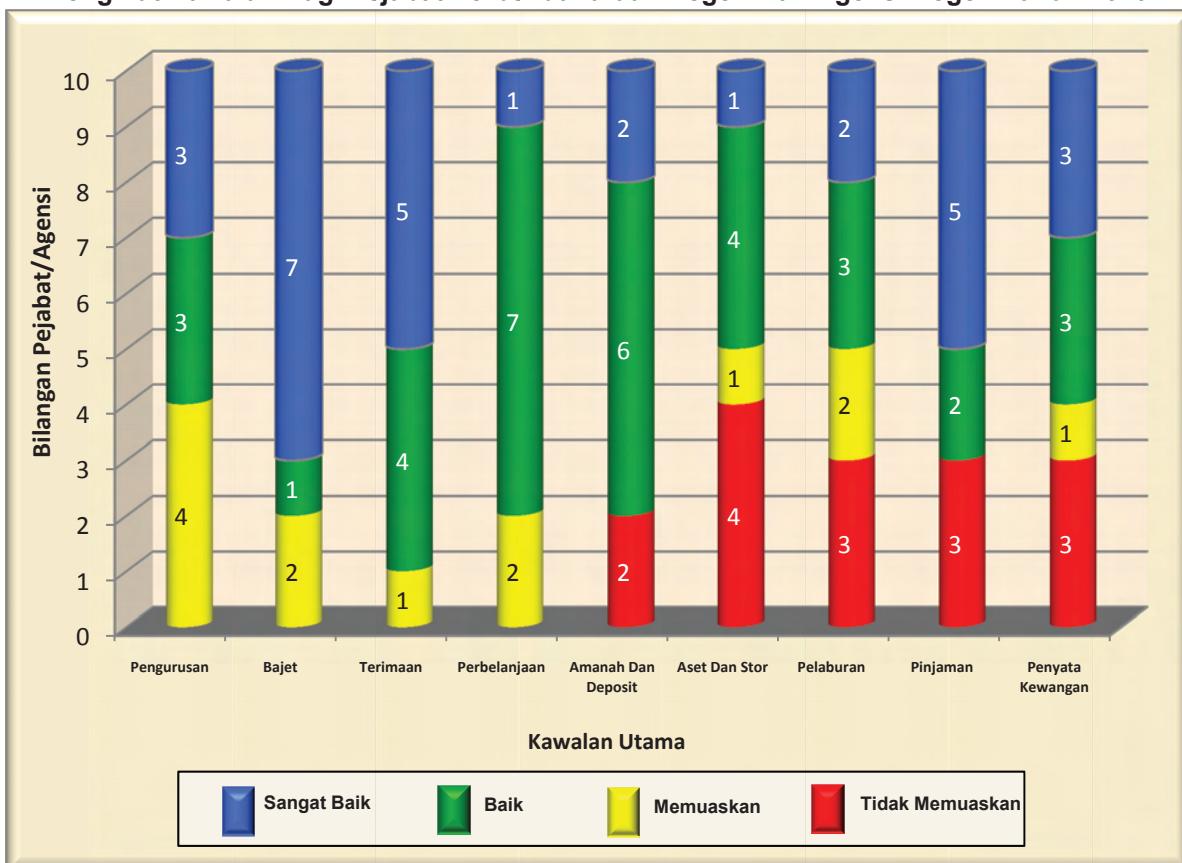
Semakan Audit di 9 Jabatan mendapati secara umumnya, Kawalan Bajet dan Terimaan adalah pada tahap sangat baik, 3 kawalan pada tahap baik iaitu Kawalan Pengurusan, Perbelanjaan dan Pengurusan Akaun Amanah/Kumpulan Wang Amanah. Manakala Pengurusan Aset Dan Stor pada tahap memuaskan bagi 9 Jabatan adalah seperti di **Carta 8.2**. Bagi Pejabat Kewangan Negeri Perak dan 9 Agensi Negeri pula, didapati Kawalan Pengurusan Pinjaman adalah pada tahap sangat baik, 6 kawalan utama adalah pada tahap baik manakala aspek Pengurusan Aset Dan Stor dan Pengurusan Penyata Kewangan perlu diberi penekanan lebih serius memandangkan tahap pematuhan Pejabat Kewangan Negeri dan Agensi Negeri hanya berada pada tahap memuaskan seperti di **Carta 8.3**.

Carta 8.2
Tahap Pematuhan Pengurusan Kewangan Mengikut Kawalan Bagi Jabatan Tahun 2010

Sumber: Jabatan Audit Negara

Carta 8.3
Tahap Pematuhan Pengurusan Kewangan
Mengikut Kawalan Bagi Pejabat Perbendaharaan Negeri Dan Agensi Negeri Tahun 2010

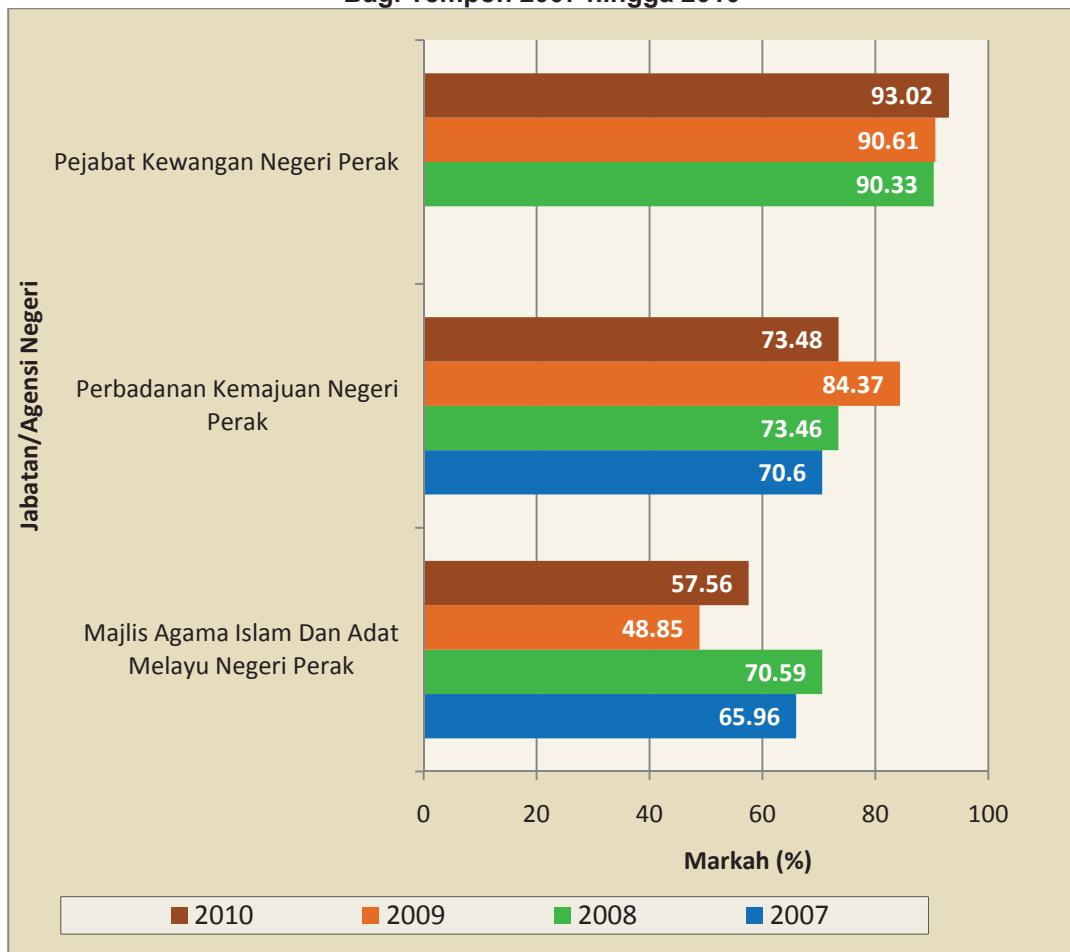

Sumber: Jabatan Audit Negara

8.5.3. Perbandingan Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri

Analisis Audit terhadap tiga Jabatan/Agensi Negeri yang telah dilaksanakan pengauditan sekurang-kurangnya 3 kali atau lebih bagi tempoh tahun 2007 hingga 2010, menunjukkan tahap prestasi pengurusan kewangan sangat baik telah diperoleh oleh Pejabat Kewangan Negeri Perak bagi 3 tahun berturut-turut iaitu pada tahun 2008, 2009 dan 2010. Perbadanan Kemajuan Negeri Perak kekal pada tahap prestasi baik sepanjang tempoh 4 tahun berturut-turut. Manakala Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak pula memperoleh tahap prestasi memuaskan pada tahun 2010 berbanding tahap tidak memuaskan pada tahun 2009. Antara sebab kedua-dua Agensi ini tidak memperoleh tahap prestasi sangat baik kerana Kawalan Pengurusan Aset Dan Stor dari aspek pendaftaran, penggunaan, penyimpanan, pemeriksaan dan penyenggaraan aset masih wujud kelemahan. Selain itu, berlaku kelewatan penyerahan Penyata Kewangan dan menerima Sijil Audit Berteguran bagi tahun 2009. Kedudukan tahap prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi bagi tempoh 2007 hingga 2010 adalah seperti di **Carta 8.4**.

Carta 8.4
Kedudukan Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Jabatan/Agenzi Negeri
Bagi Tempoh 2007 hingga 2010

Sumber: Jabatan Audit Negara

8.6. SYOR AUDIT

Sungguhpun prestasi pengurusan kewangan di peringkat Jabatan/Agenzi Negeri bagi tahun 2010 adalah baik, namun bagi memantapkan lagi prestasi pengurusan kewangan ini, adalah disyorkan supaya Jabatan/Agenzi Negeri mengambil tindakan terhadap perkara berikut:

8.6.1. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan/Agenzi hendaklah memastikan Jawatankuasa Audit membincangkan secara terperinci isu-isu yang dibangkitkan oleh Jabatan Audit Negara dan Unit Audit Dalam serta memastikan tindakan *corrective* dan *preventive* diambil. Tindakan *corrective* adalah untuk memastikan kelemahan yang dibangkitkan dapat diperbetulkan. Manakala tindakan *preventive* adalah bagi memastikan kelemahan yang sama tidak berulang. Jawatankuasa Audit hendaklah melaporkan hasil perbincangannya kepada Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun.

8.6.2. Memandangkan pengauditan terhadap pengurusan kewangan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara bagi tujuan memberi penarafan kepada beberapa Pusat Tanggungjawab (PTJ) dan Agensi, Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan/Agenzi patut mengarahkan Unit Audit Dalam menjalankan pengauditan di PTJ-PTJ/Agensi untuk memastikan sama ada kelemahan yang sama tidak berlaku.

8.6.3. Penglibatan/penyeliaan oleh Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan/Agenzi perlu dipertingkatkan. Mereka perlu terlibat secara *hands-on* dalam urusan tersebut.

8.6.4. Tindakan surcaj/tataterib dikenakan terhadap mereka yang gagal memungut hasil/membuat bayaran yang tidak teratur. Tindakan juga patut diambil terhadap pegawai-pegawai yang gagal mengambil tindakan terhadap pegawai di bawah penyeliaan mereka yang gagal melaksanakan tanggungjawab masing-masing.

8.6.5. Latihan yang berterusan diberikan kepada pegawai-pegawai yang terlibat dengan pengurusan kewangan.

9. PEMERIKSAAN AUDIT MENGEJUT

9.1. PENDAHULUAN

Arahan Perbendaharaan menetapkan Ketua Jabatan hendaklah memastikan pegawai yang dipertanggungjawabkan telah menyimpan wang awam, setem atau barang berharga yang lain dengan selamat. Ketua Jabatan juga hendaklah memastikan rekod mengenainya diselenggarakan dengan lengkap, kemas kini dan diperiksa oleh pegawai kanan secara berkala. Bagi menentukan sejauh mana peraturan ini dipatuhi, Jabatan Audit Negara telah menjalankan pemeriksaan mengejut di tujuh Jabatan Negeri, lima Pejabat Daerah Majlis Agama Islam dan dua Pihak Berkuasa Tempatan iaitu seperti berikut:

- 9.1.1. Jabatan Pengairan dan Saliran Daerah Kerian
- 9.1.2. Pejabat Hutan Daerah Kuala Kangsar
- 9.1.3. Jabatan Pertanian Daerah Kuala Kangsar
- 9.1.4. Pejabat Perkhidmatan Veterinar Hilir Perak
- 9.1.5. Pejabat Perkhidmatan Veterinar Kecil Slim River
- 9.1.6. Jabatan Kerja Raya Gerik
- 9.1.7. Jabatan Kerja Raya Daerah Larut Matang Dan Selama
- 9.1.8. Majlis Perbandaran Kuala Kangsar
- 9.1.9. Majlis Daerah Lenggong
- 9.1.10. Majlis Agama Islam Teluk Intan
- 9.1.11. Majlis Agama Islam Tapah
- 9.1.12. Majlis Agama Islam Kuala Kangsar
- 9.1.13. Majlis Agama Islam Daerah Gerik
- 9.1.14. Majlis Agama Islam Daerah Taiping

9.2. PENEMUAN AUDIT

Hasil daripada pemeriksaan Audit mengejut yang dijalankan mendapati kelemahan yang diperhatikan adalah seperti berikut:

9.2.1. Pemeriksaan mengejut tidak dijalankan seperti kehendak Arahan Perbendaharaan 309 iaitu pemeriksaan tidak dijalankan secara menyeluruh, tidak mengikut tempoh masa yang ditetapkan dan dijalankan oleh selain Ketua Jabatan. Pejabat yang terlibat adalah Pejabat Hutan Daerah Kuala Kangsar, Pejabat Perkhidmatan Veterinar Hilir Perak, Majlis Agama Islam Teluk Intan, Majlis Agama Islam Tapah, Majlis Daerah Lenggong, Jabatan Pengairan dan Saliran Kerian, Pejabat Pertanian Kuala Kangsar, Majlis Perbandaran Kuala Kangsar, Pejabat Perkhidmatan Veterinar Kecil Slim River, Majlis Agama Islam Gerik, Jabatan Kerja Raya Gerik dan Majlis Agama Islam Taiping.

9.2.2. Tiada surat penurunan kuasa untuk menerima wang diberikan kepada pegawai yang menerima kutipan di dua pejabat iaitu Pejabat Hutan Daerah Kuala Kangsar dan Pejabat Perkhidmatan Veterinar Kecil Slim River.

9.2.3. Surat kebenaran memegang kunci peti besi tidak dikeluarkan kepada pegawai yang bertanggungjawab di 10 pejabat iaitu Pejabat Perkhidmatan Veterinar Hilir Perak, Majlis Agama Islam Teluk Intan, Majlis Agama Islam Tapah, Majlis Daerah Lenggong, Jabatan Pengairan Dan Saliran Kerian, Pejabat Pertanian Kuala Kangsar, Majlis Perbandaran Kuala Kangsar, Majlis Agama Islam Gerik, Jabatan Kerja Raya Larut Matang Selama dan Majlis Agama Islam Taiping.

9.2.4. Sijil perakuan panjar tidak disediakan di dua pejabat iaitu di Majlis Agama Islam Teluk Intan dan Majlis Agama Islam Tapah.

9.2.5. Ruang kaunter kutipan tiada kawalan keselamatan di Majlis Daerah Lenggong dan Majlis Perbandaran Kuala Kangsar.

9.2.6. Daftar setem tidak disediakan dengan baik di lima pejabat iaitu di Jabatan Pengairan Dan Saliran Kerian, Jabatan Pertanian Kuala Kangsar, Jabatan Kerja Raya Gerik, Jabatan Kerja Raya Daerah Larut Matang dan Selama dan Majlis Agama Islam Taiping. Isu berbangkit ialah seperti baki stok setem berbeza dan penyesuaian baki setem setiap bulan tidak dilakukan.

9.2.7. Tiada surat kebenaran untuk membatalkan resit diberikan kepada pegawai yang bertanggungjawab di dua pejabat iaitu Pejabat Pertanian Kuala Kangsar dan Majlis Agama Islam Gerik.

9.2.8. Resit tidak dicatatkan di buku tunai dan resit yang dikeluarkan tidak diserahkan kepada pembayar di Pejabat Perkhidmatan Veterinar Kecil Slim River. Selain itu, tiada semakan mingguan terhadap buku resit yang digunakan di pejabat tersebut dan di pejabat Jabatan Kerja Raya Gerik.

9.3. SYOR AUDIT

Ketua Jabatan/Pejabat yang berkenaan telah dimaklumkan tentang perkara yang diperhatikan dan mereka telah diminta untuk mengambil tindakan pembetulan dengan sewajarnya. Maklum balas yang diterima menunjukkan Ketua/Jabatan/Pejabat berkenaan telah mengambil tindakan sewajarnya terhadap perkara yang dibangkitkan.

BAHAGIAN V

PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

BAHAGIAN V
PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN
PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN
AGENSI NEGERI

10. PENDAHULUAN

Mengikut Akta Audit 1957, Ketua Audit Negara juga mengaudit Penyata Kewangan Agensi Negeri iaitu Badan Berkanun Negeri, Kumpulan Wang, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan. Pengauditan ini adalah untuk mengesah dan memastikan ketepatannya serta memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama dengan berpandukan Akta dan Piawaian yang diluluskan.

10.1. PENG AUDITAN PENYATA KEWANGAN

Selaras dengan Seksyen 5(c) Akta Audit 1957, Jabatan Audit Negara menjalankan pengauditan terhadap penyata kewangan Agensi Kerajaan Negeri yang bertujuan untuk memastikan segala akaun serta rekod kewangan di selenggara dengan teratur dan kemas kini. Sehingga akhir tahun 2010, Ketua Audit Negara bertanggungjawab melaksanakan pengauditan terhadap 15 Badan Berkanun Negeri, satu Majlis Agama Islam dan 15 Pihak Berkuasa Tempatan. Daripada jumlah tersebut, penyata kewangan bagi tiga Badan Berkanun Negeri dan satu Majlis Agama Islam diaudit terus oleh Jabatan Audit Negara. Firma Audit Swasta telah dilantik untuk menjalankan pengauditan terhadap 12 Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri dan 15 Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan. Pelantikan Firma Audit Swasta ini adalah selaras dengan peruntukan di bawah Seksyen 7(3), Akta Audit 1957 yang memberi kuasa kepada Ketua Audit Negara melantik pihak yang berkebolehan untuk menjalankan pengauditan bagi pihak beliau. Kerja pengauditan yang dilaksanakan oleh Firma Audit Swasta sentiasa dipantau oleh Jabatan Audit Negara melalui penyediaan Memorandum Perancangan Audit, lawatan dan perbincangan antara pihak Firma Audit Swasta dengan pegawai Jabatan Audit Negara serta penyediaan Borang Semakan yang perlu disertakan bersama Laporan Akhir yang dihantar kepada Jabatan Audit Negara.

10.2. KEDUDUKAN PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN

10.2.1. Penyerahan Penyata Kewangan bagi 15 Badan Berkanun Negeri adalah tertakluk di bawah Enakmen yang ditetapkan dan bagi Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak pula, termaktub di bawah Enakmen Pentadbiran Agama Islam Perak 2004. Sehingga 31 Mei 2011, Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak dan Iapan daripada 16 buah Badan Berkanun Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2010. Sehingga kini, Yayasan Perak hanya mengemukakan Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2009. Kedudukan penyerahan Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri sehingga 31 Mei 2011 adalah seperti di **Jadual 10.1**.

Jadual 10.1
Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri
Dan Majlis Agama Islam Sehingga 31 Mei 2011

Bil.	Badan Berkanun Negeri Dan Majlis Agama Islam	Tahun		
		Telah Disahkan	Sedang Audit	Belum Serah
Badan Berkanun Negeri				
1.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu Perak	2009	2010	
2.	Kumpulan Wang Biasiswa Rakyat (Bukan Melayu) Negeri Perak	2009	2010	
3.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perak	2009	2010	
4.	Lembaga Air Perak	2009	2010	
5.	Lembaga Kemajuan Penanam Padi Negeri Perak	2009	2010	
6.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	2009		2010
7.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	2009		2010
8.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	2009		2010
9.	Amanah Agama Khairat Sultan Idris Kuala Kangsar	2009		2010
10.	Kolej Islam Darul Ridzuan	2009	2010	
11.	Yayasan Perak		2009	2010
12.	Majlis Sukan Negeri Perak	2009		2010
13.	Tabung Kumpulan Wang Kebajikan Dan Pelajaran Yayasan Perak	2009	2010	
14.	Perbadanan Taman Negeri	2009		2010
15.	Lembaga Muzium Negeri Perak	2009	2010	
Majlis Agama Islam				
1.	Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak	2009	2010	

Sumber: Jabatan Audit Negara

10.2.2. Penyerahan Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan tertakluk di bawah Seksyen 60(1), Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171). Penyata Kewangan bagi 15 Pihak Berkuasa Tempatan bagi tahun berakhir 31 Disember 2009 telah diterima dan selesai diaudit pada 31 Disember 2010. Kemajuan ini adalah hasil usaha Bahagian Kerajaan Tempatan Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri yang menyelaras dan memantau secara berterusan Pihak Berkuasa Tempatan untuk memastikan penyerahan Penyata Kewangan mengikut tempoh yang ditetapkan. Sehingga 31 Mei 2011, sebanyak 14 Pihak Berkuasa Tempatan telah mengemukakan Penyata Kewangan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2010. Kedudukan terperinci mengenai penyerahan Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan sehingga 31 Mei 2011 adalah seperti di **Jadual 10.2**.

Jadual 10.2
Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan
Pihak Berkuasa Tempatan Sehingga 31 Mei 2011

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun		
		Telah Disahkan	Sedang Audit	Belum Serah
1.	Majlis Perbandaran Taiping	2009	2010	
2.	Majlis Perbandaran Manjung	2009	2010	
3.	Majlis Perbandaran K. Kangsar	2009	2010	
4.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	2009	2010	
5.	Majlis Daerah Gerik	2009	2010	
6.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	2009	2010	
7.	Majlis Bandaraya Ipoh	2009	2010	
8.	Majlis Daerah Kerian	2009	2010	
9.	Majlis Daerah Selama	2009	2010	
10.	Majlis Daerah Perak Tengah	2009	2010	
11.	Majlis Daerah Lenggong	2009	2010	
12.	Majlis Daerah Tapah	2009		2010
13.	Majlis Daerah Tanjung Malim	2009	2010	
14.	Majlis Daerah Kampar	2009	2010	
15.	Majlis Daerah Batu Gajah	2009	2010	

Sumber: Jabatan Audit Negara

10.2.3. Bagi memastikan penyata kewangan dapat disediakan dan dikemukakan kepada Ketua Audit Negara mengikut tempoh yang ditetapkan oleh undang-undang, Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan adalah disyorkan mengambil tindakan berikut:

10.2.3.1. Badan Berkanun Negeri mengambil tindakan sewajarnya untuk memastikan syarikat subsidiari dan bersekutunya mengemukakan akaun lebih awal untuk membolehkan penyatuan akaun dapat dibuat sebelum 30 April tahun berikutnya dan memastikan rekod kewangan sentiasa diselenggarakan dengan kemas kini dan teratur;

10.2.3.2. Penyeliaan yang rapi dibuat terhadap penjawat awam yang mengendalikan urusan akaun;

10.2.3.3. Pemantauan hendaklah dilakukan dengan membincangkan isu pengurusan kewangan dan akaun sebagai salah satu perkara tetap dalam agenda mesyuarat;

10.2.3.4. Memberikan latihan berkaitan pengurusan kewangan/akaun yang berterusan kepada penjawat awam yang terlibat dengan urusan kewangan dan akaun; dan

10.2.3.5. Menggunakan khidmat akauntan swasta jika perlu untuk menyediakan penyata kewangan.

10.3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN

10.3.1. Sehingga 31 Mei 2011, sebanyak 30 penyata kewangan bagi tahun berakhir 2009 telah diaudit dan dikeluarkan Sijil. Sebanyak 22 penyata kewangan telah diberi Sijil Audit

Tanpa Teguran, lapan lagi telah memperoleh Sijil Audit Berteguran manakala satu Sijil Bertentangan (Adverse) telah dikeluarkan terhadap Yayasan Perak bagi penyata kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2008. Sijil Audit Berteguran dan Bertentangan dikeluarkan kepada Badan Berkanun Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan dan Majlis Agama Islam kerana tidak mematuhi piawaian perakaunan dan peraturan kewangan serta penyelenggaraan rekod perakaunan yang tidak memuaskan. Agensi yang menerima Sijil Berteguran adalah seperti di **Jadual 10.3**.

Jadual 10.3
Badan Berkanun Negeri Dan Pihak Berkuasa Tempatan
Yang Menerima Persijilan Berteguran Dan Bertentangan

Bil.	Agensi	Tahun Akaun	Jenis Sijil
Badan Berkanun Negeri			
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	2009	Berteguran
2.	Kolej Islam Darul Ridzuan	2009	Berteguran
3.	Lembaga Muzium Negeri Perak	2009	Berteguran
4.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	2009	Berteguran
5.	Yayasan Perak	2008	Bertentangan
Majlis Agama Islam			
1.	Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak	2009	Berteguran
Pihak Berkuasa Tempatan			
1.	Majlis Daerah Tanjong Malim	2009	Berteguran
2.	Majlis Daerah Perak Tengah	2009	Berteguran
3.	Majlis Perbandaran Manjung	2009	Berteguran

Sumber: Jabatan Audit Negara

10.3.2. Penyata Kewangan disahkan dengan Sijil Berteguran apabila ada isu yang dibangkitkan menjelaskan pengesahan Audit terhadap angka di penyata kewangan sama ada dari aspek pematuhan kepada piawaian perakaunan, pematuhan undang-undang dan peraturan kewangan serta kelemahan penyelenggaraan rekod kewangan dan perakaunan. Manakala Penyata Kewangan dengan Sijil Bertentangan (Adverse) dikeluarkan apabila ada isu yang menyebabkan penyata kewangan tidak menunjukkan kedudukan yang benar dan saksama atau tidak mematuhi prinsip perakaunan yang diterima umum. Kesan perbezaan pendapat adalah material dan menyeluruh terhadap penyata kewangan dan pendapat berteguran tidak memadai untuk mendedahkan kekeliruan atau ketidak sempurnaan penyata kewangan. Secara keseluruhannya, Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan menunjukkan peningkatan terhadap pematuhan undang-undang dan peraturan yang berkuat kuasa.

10.4. PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN

Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan supaya Laporan Audit mengenai penyata kewangan yang telah disahkan hendaklah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Penyata Kewangan bagi sembilan daripada 16 Badan Berkanun Negeri dan kesemua 15 Pihak Berkuasa Tempatan perlu dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Sehingga 31 Mei 2011, lima Penyata Kewangan Tahun 2009 Badan Berkanun Negeri masih belum dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Semua 15 Penyata Kewangan tahun 2009 Pihak Berkuasa Tempatan telah dibentangkan semasa sidang Dewan Undangan Negeri pada

13 April 2011. Butiran terperinci berkaitan Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri yang belum dibentangkan di Dewan Undangan Negeri adalah seperti di **Jadual 10.4**.

Jadual 10.4

**Kedudukan Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri Yang Belum Dibentangkan
Di Dewan Undangan Negeri Sehingga 31 Mei 2011**

Bil.	Badan Berkanun Negeri	Tahun Penyata Kewangan Belum Bentang	Bil. Penyata
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	2009	1
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	2009	1
3.	Lembaga Muzium Negeri Perak	2009	1
4.	Lembaga Air Perak	2009	1
5.	Perbadanan Taman Negeri Perak	2009	1

Sumber: Jabatan Audit Negara

10.5. PRESTASI KEWANGAN

10.5.1. Analisis Kedudukan Kewangan

Analisis Audit terhadap Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri mendapati 11 Agensi termasuk Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak memperoleh lebihan dan empat agensi mencatatkan defisit dalam tahun kewangan berakhir 31 Disember 2009. Pendapatan bagi 15 Badan Berkanun Negeri dan satu Majlis Agama Islam adalah sejumlah RM479.53 juta dan aset semasa bersih menunjukkan baki bersih antara RM0.01 juta hingga RM303.22 juta. Kedudukan terperinci mengenai prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam yang terlibat adalah seperti di **Jadual 10.5**.

Jadual 10.5
Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri Dan Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak
Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2009

Bil.	Nama Badan Berkanun Negeri/ Majlis Agama Islam	Penyata Pendapatan Berakhir 31 Disember 2009			Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2009		
		Pendapatan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Surplus/ (Defisit) (RM Juta)	Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset Semasa Bersih (RM Juta)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	37.21	32.53	4.68	362.03	114.12	247.91
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	49.36	34.54	14.82	87.97	27.42	60.55
3.	Lembaga Air Perak	287.28	214.45	72.83	500.06	196.84	303.22
4.	Yayasan Perak	Penyata Kewangan Belum Disahkan					
5.	Tabung Kumpulan Wang Kebajikan Dan Pendidikan Yayasan Perak	11.32	12.27	(0.95)	10.30	0.01	10.29
6.	Kolej Islam Darul Ridzuan	10.42	7.47	2.95	6.04	0.43	5.61
7.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perak	6.28	6.18	0.10	2.14	0.16	1.98
8.	Majlis Sukan Negeri Perak	4.88	4.81	0.07	1.77	0.31	1.46
9.	Lembaga Muzium Negeri Perak	0	0.02	(0.02)	0.01	0	0.01
10.	Lembaga Kemajuan Penanam Padi Perak	0	0	(0.00)	1.09	0.01	1.08
11.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu Perak	1.57	0.01	1.56	33.51	0.01	33.50
12.	Kumpulan Wang Biasiswa Rakyat Negeri Perak (Bukan Melayu)	0.50	0.01	0.49	9.28	0.01	9.27
13.	Amanah, Agama Khairat Sultan Idris Kuala Kangsar	0.21	0.10	0.11	1.09	0.05	1.04
14.	Perbadanan Taman Negeri	0.57	0.67	(0.10)	0.14	0.01	0.13
15.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri	1.70	0.74	0.96	14.36	0.02	14.34
16.	Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak	68.23	63.91	4.32	78.18	4.81	73.37

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak Tahun 2009

10.5.2. Analisis Audit terhadap Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan bagi tahun berakhir 31 Disember 2009 mendapati lapan Majlis memperoleh lebihan berjumlah RM15.55 juta manakala tujuh Majlis mengalami defisit berjumlah RM2.77 juta. Harta Semasa Bersih bagi 15 Pihak Berkuasa Tempatan menunjukkan baki bersih antara RM0.29 juta hingga RM57.29 juta. Kedudukan terperinci mengenai prestasi kewangan Agensi yang terlibat adalah seperti di **Jadual 10.6**.

Jadual 10.6
Prestasi Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2009

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Penyata Pendapatan Berakhir 31.12.2009			Lembaran Imbangan Pada 31.12.2009		
		Pendapatan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Surplus/ (Defisit) (RM Juta)	Harta Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Harta Semasa Bersih (RM Juta)
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	124.59	125.59	(1.00)	77.19	19.90	57.29
2.	Majlis Perbandaran Taiping	61.91	59.31	2.60	16.48	11.54	4.94
3.	Majlis Perbandaran Manjung	34.92	30.03	4.89	19.99	5.65	14.34
4.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	13.65	13.88	(0.23)	9.73	2.66	7.07
5.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	16.47	13.60	2.87	20.65	3.99	16.66
6.	Majlis Daerah Kerian	12.61	11.90	0.71	10.75	2.01	8.74
7.	Majlis Daerah Tanjung Malim	12.03	11.11	0.92	10.99	4.45	6.54
8.	Majlis Daerah Tapah	8.29	7.63	0.66	7.46	1.43	6.03
9.	Majlis Daerah Gerik	4.13	3.75	0.38	2.86	0.51	2.35
10.	Majlis Daerah Selama	2.94	2.97	(0.03)	1.36	0.22	1.14
11.	Majlis Daerah Perak Tengah	8.29	9.23	(0.94)	9.51	8.29	1.22
12.	Majlis Daerah Lenggong	2.54	2.81	(0.27)	0.85	0.56	0.29
13.	Majlis Daerah Kampar	11.22	11.33	(0.11)	12.69	2.23	10.46
14.	Majlis Daerah Batu Gajah	11.47	8.95	2.52	26.12	1.29	24.83
15.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	2.55	2.74	(0.19)	1.22	0.20	1.02

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan Tahun 2009

10.6. ANALISIS TUNGGAKAN CUKAI TAKSIRAN

Penyata Kewangan bagi 15 Pihak Berkuasa Tempatan menunjukkan tunggakan cukai taksiran pada 31 Disember 2009 berjumlah RM62.22 juta. Analisis terhadap tunggakan cukai taksiran mendapati 12 daripada 15 Majlis menunjukkan peningkatan tunggakan cukai taksiran antara RM0.02 juta hingga RM2.12 juta. Manakala bagi Majlis Perbandaran Manjung, Majlis Daerah Perak Tengah dan Majlis Daerah Pengkalan Hulu menunjukkan penurunan masing-masing sebanyak RM0.57 juta, RM0.17 juta dan RM0.01 juta. Antara sebab peningkatan tunggakan cukai taksiran ialah bertambahnya bilangan harta dan pegangan baru di kawasan Majlis serta kegagalan pemegang harta menjelaskan cukai taksiran mengikut tempoh yang ditetapkan. Kedudukan terperinci tunggakan cukai taksiran adalah seperti di **Jadual 10.7**.

Jadual 10.7
Tunggakan Cukai Taksiran Pada 31 Disember 2009

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tunggakan Cukai Taksiran		Peningkatan/ (Penurunan) (RM Juta)
		31.12.2008 (RM Juta)	31.12.2009 (RM Juta)	
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	27.56	29.68	2.12
2.	Majlis Daerah Kerian	2.48	2.70	0.22
3.	Majlis Perbandaran Taiping	4.50	5.20	0.70
4.	Majlis Daerah Batu Gajah	4.69	4.92	0.23
5.	Majlis Daerah Tanjung Malim	3.75	4.06	0.31
6.	Majlis Perbandaran Manjung	3.99	3.42	(0.57)

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tunggakan Cukai Taksiran		Peningkatan/ (Penurunan) (RM Juta)
		31.12.2008 (RM Juta)	31.12.2009 (RM Juta)	
7.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	1.32	1.59	0.27
8.	Majlis Daerah Tapah	2.30	2.48	0.18
9.	Majlis Daerah Kampar	3.13	3.48	0.35
10.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	2.08	2.73	0.65
11.	Majlis Daerah Perak Tengah	1.51	1.34	(0.17)
12.	Majlis Daerah Selama	0.19	0.21	0.02
13.	Majlis Daerah Lenggong	0.18	0.12	(0.06)
14.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	0.14	0.13	(0.01)
15.	Majlis Daerah Gerik	0.14	0.16	0.02

Sumber : Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan Tahun 2009

10.7. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Secara umumnya kedudukan penyerahan penyata kewangan bagi Pihak Berkuasa Tempatan adalah baik. Manakala bagi Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam adalah kurang memuaskan. Sebanyak 22 penyata kewangan telah diberi Sijil Audit Tanpa Teguran, lapan telah memperoleh Sijil Audit Berteguran dan satu Sijil Bertentangan. Sijil Audit Berteguran dan Bertentangan dikeluarkan kepada Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan kerana tidak mematuhi piawaian perakaunan dan peraturan kewangan serta penyelenggaraan rekod perakaunan. Bagaimanapun, adalah disyorkan beberapa kelemahan perlu diambil tindakan segera seperti berikut:

- 10.7.1. Jumlah harta di Lembaran Imbangan tidak dapat disahkan kerana ketiadaan dokumen sokongan bagi menyokong kewujudannya;
- 10.7.2. Baki hutang antara Syarikat dan Kumpulan tidak dapat diselaraskan semasa penyatuan Penyata Kewangan; dan
- 10.7.3. Rekod perakaunan tidak disediakan seperti lejar am, lejar individu pemutang, akaun pendapatan, baucar bayaran, Daftar Harta Modal dan penyata penyesuaian.

BAHAGIAN VI

PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

BAHAGIAN VI

PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

11. PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Mengikut Seksyen 16(2) Akta Acara Kewangan 1957, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak hendaklah dibentangkan dalam Dewan Undangan Negeri dengan seberapa segera yang boleh selepas diaudit oleh Ketua Audit Negara. Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan pula menghendaki Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak dibentangkan dalam Dewan Undangan Negeri. Sehubungan itu, Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Bagi Tahun 2009 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada 30 November 2010.

12. MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

Pada tahun 2010, Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri bukan sahaja bermesyuarat tetapi melakukan lawatan susulan serta mengadakan sesi soal jawab dengan Ketua-Ketua Jabatan yang terlibat. Tindakan ini telah berjaya meningkatkan prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi kerana Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri telah dapat membincangkan isu-isu terkini dalam Laporan Ketua Audit Negara bagi tahun 2009. Sehingga 31 Mei 2011, sebanyak 9 Mesyuarat termasuk dua Mesyuarat Khas Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri Perak telah diadakan. Laporan Jawatankuasa terhadap Laporan Ketua Audit Negara bagi tahun 2002 hingga 2007 dan tahun 2008 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Perak masing-masing pada 3 Ogos 2010 dan 30 November 2010.

PENUTUP

PENUTUP

Pada umumnya, tahap penyediaan dan penyerahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak adalah bertambah baik. Begitu juga tahap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri pada tahun 2010 telah menunjukkan prestasi lebih baik berbanding tahun 2009 kerana Jabatan/Agensi Negeri telah memberi fokus yang lebih sejak pelaksanaan Indeks Akauntabiliti oleh Jabatan Audit Negara mulai tahun 2007. Bagaimanapun, prestasinya masih boleh dipertingkatkan lagi sekiranya Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan bukan sahaja mengambil tindakan memperbetulkan kelemahan yang telah dibangkitkan oleh pihak Audit, bahkan juga mengambil tindakan *preventive* bagi memastikan kelemahan yang sama tidak berulang. Sehubungan ini, bagi memantapkan lagi prestasi pengurusan kewangan, adalah disyorkan perkara berikut:

- a. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu mengaturkan supaya pemeriksaan secara menyeluruh dijalankan untuk menentukan sama ada kelemahan yang dibangkitkan oleh Jabatan Audit Negara juga berlaku di bahagian lain dan seterusnya mengambil tindakan pembetulan memandangkan pengauditan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara adalah berdasarkan kepada sampel dan skop tertentu.
- b. Jabatan/Agensi Negeri perlu mempertingkatkan keberkesanan fungsi Unit Audit Dalam (UAD). Antaranya ialah dengan memastikan anggota UAD mendapat latihan dan bimbingan yang secukupnya, perancangan audit tahunan disediakan supaya pengauditan dapat dilaksanakan mengikut keutamaan, penilaian dibuat secara objektif dan bebas bukan sahaja berkaitan dengan aspek kawalan dalaman malahan pengurusan risiko dan tadbir urus organisasi, melaporkan penemuan yang signifikan serta mengesyorkan cadangan yang memberi impak kepada organisasi.
- c. Bagi memperbaiki tahap pengurusan kewangan, penglibatan Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu dipertingkatkan. Mereka perlu terlibat secara '*hands on*' dalam urusan tersebut.
- d. Ketua Jabatan perlu mewujudkan sistem *check and balance, frequent monitoring and audit spot checks*, mengadakan penilaian secara berkala ke atas kemahiran dan keupayaan pegawai serta memberi latihan kepada pegawai yang terlibat dengan pengurusan kewangan bagi meningkatkan kecekapan mereka. Ini adalah bagi mengelakkan pegawai kurang mahir atau kurang pengetahuan menggunakan budi bicara apabila membuat keputusan.

JABATAN AUDIT NEGARA

Putrajaya
20 Mei 2011

LAMPIRAN

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI PERAK
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2010 telah diaudit atas arahan saya selaras dengan Akta Audit 1957. Pihak pengurusan Kerajaan Negeri adalah bertanggungjawab terhadap Penyata Kewangan ini dan tanggungjawab saya adalah mengaudit dan memberi pendapat terhadap Penyata Kewangan tersebut. Pengauditan telah dilaksanakan dengan berpandukan piawaian pengauditan yang diluluskan.

Pada pendapat saya, Penyata Kewangan ini memberi gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Perak pada 31 Disember 2010; hasil operasi serta aliran tunainya bagi tahun tersebut berdasarkan piawaian perakaunan yang diluluskan. Rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Ambrin".

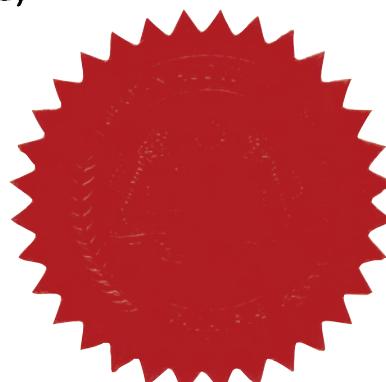
(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara

Malaysia. ·

Putrajaya

20 Mei 2011

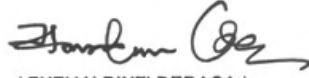

Lembaran Imbangan
seperti pada 31 Disember 2010

	Penyata	Nota	2010 RM	2009 RM
ASET				
A	WANG TUNAI	8	22,628,648.84	53,749,791.33
B	PELABURAN	9	739,699,533.57	635,499,533.57
			762,328,182.41	689,249,324.90
JUMLAH ASET DIPEGANG BAGI:				
C	AKAUN HASIL DISATUKAN	10-12	549,124,625.54	508,749,534.47
D	AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	13	63,429,851.00	75,843,520.00
E	AKAUN AMANAH DISATUKAN	14-17	149,773,705.87	104,656,270.43
			762,328,182.41	689,249,324.90

Lembaran Imbangan ini hendaklah dibaca bersama dengan penyata dan nota yang dilampirkan.

(DATO' JAMALLUDIN AL AMINI BIN HAJI AHMAD)
Pegawai Kewangan Negeri
Perak Darul Ridzuan.

(FUZIAH BINTI DERASA)
Bendahari Negeri
Perak Darul Ridzuan.

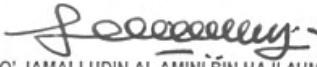
Tarikh : **8/2/11**

Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wangtunai

seperti pada 31 Disember 2010

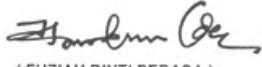
	Nota	2010 RM	2009 RM
TERIMAAN			
Hasil	18		
Hasil Cukai		250,131,192.69	246,481,677.11
Hasil Bukan Cukai		386,251,433.28	231,979,050.03
Terimaan Bukan Hasil		156,799,555.02	164,153,264.11
		<u>793,182,180.99</u>	<u>642,613,991.25</u>
Pinjaman			
Pinjaman Dalam Negeri		83,754,851.00	94,065,149.00
Terimaan Modal			
Pelbagai Terimaan Modal		32,082,122.17	45,648,744.04
		<u>115,836,973.17</u>	<u>139,713,893.04</u>
Jumlah Terimaan		<u>909,019,154.16</u>	<u>782,327,884.29</u>
BAYARAN			
Perbelanjaan Mengurus			
Emolumen		(215,931,607.88)	(205,405,534.27)
Perkhidmatan Dan Bekalan		(178,124,998.20)	(170,271,094.52)
Aset		(8,946,837.10)	(19,171,114.82)
Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap		(335,915,797.93)	(245,654,117.34)
Perbelanjaan Lain		(13,887,848.81)	(13,711,570.88)
		<u>(752,807,089.92)</u>	<u>(654,213,431.83)</u>
Perbelanjaan Pembangunan			
Langsung		(172,493,098.40)	(161,432,688.92)
Pinjaman		<u>-</u>	<u>(161,432,688.92)</u>
Pengeluaran Pinjaman			
Pinjaman Dalam Negeri		<u>(96,168,520.00)</u>	<u>(88,145,129.00)</u>
Jumlah Bayaran		<u>(1,021,468,708.32)</u>	<u>(903,791,249.75)</u>
Tambahan / (Kurangan) Wangtunai		<u>(112,449,554.16)</u>	<u>(121,463,365.46)</u>
* Terimaan/(Bayaran) Bersih Amanah		81,328,411.67	122,995,421.51
Wangtunai Pada 1 Januari		53,749,791.33	52,217,735.28
WANGTUNAI PADA 31 Disember		<u>22,628,648.84</u>	<u>53,749,791.33</u>

*Nota: Jumlah Terimaan/(Bayaran) Bersih Amanah adalah termasuk pengeluaran/Penyimpanan Pelaburan

(DATO' JAMALLUDIN AL AMINI BIN HAJI AHMAD)

Pegawai Kewangan Negeri
Perak Darul Ridzuan.

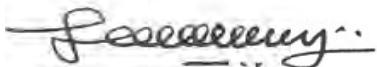
Tarikh : 8/2/11

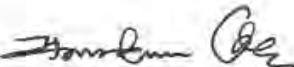

(FUZIAH BINTI DERASA)
Bendahari Negeri
Perak Darul Ridzuan.

Penyata Akaun Memorandum
seperti pada 31 Disember 2010

Penyata	Nota	2010 RM	2009 RM
ASET			
F1 Pinjaman Boleh Diluntut	19	912,021,833.29	854,806,633.38
F2 Pelaburan	20	20,800,000.00	-
F3 Tunggakan Hasil	21	211,265,687.27	198,575,449.30
TANGGUNGAN			
G1 Hutang Awam	22	952,453,878.25	887,857,748.06

Penyata Akaun Memorandum ini hendaklah dibaca bersama dengan penyata dan nota yang dilampirkan.

(DATO' JAMALLUDIN AL AMINI BIN HAJI AHMAD)
Pegawai Kewangan Negeri
Perak Darul Ridzuan

(FUZIAH BINTI DERASA)
Bendahari Negeri
Perak Darul Ridzuan

Tarikh : 8/2/11

C Penyata Akaun Hasil Disatukan
seperti pada 31 Disember 2010

	2010			2009	
	Bajet RM	Sebenar RM	Bajet %	Sebenar RM	Bajet %
BAKI PADA 1 JANUARI		508,749,534.47		520,348,975.05	
C1 HASIL					
Hasil Cukai	270,193,700.00	250,131,192.69	92.57	246,481,677.11	79.47
Hasil Bukan Cukai	245,958,300.00	386,251,433.28	157.04	231,979,050.03	99.87
Terimaan Bukan Hasil	150,964,500.00	156,799,555.02	103.87	164,153,264.11	125.81
Jumlah Hasil	667,116,500.00	793,182,180.99	118.90	642,613,991.25	95.49
C2 PERBELANJAAN MENGURUS					
Emolumen	231,189,158.05	215,931,607.88	93.40	205,405,534.27	90.75
Perkhidmatan Dan Bekalan	183,596,240.95	178,124,998.20	97.02	170,271,094.52	94.77
Aset	9,047,970.00	8,946,837.10	98.88	19,171,114.82	75.15
Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	337,131,556.00	335,915,797.93	99.64	245,654,117.34	98.64
Perbelanjaan Lain	13,908,731.00	13,887,848.81	99.85	13,711,570.88	78.49
Jumlah Perbelanjaan Mengurus	774,873,656.00	752,807,089.92	97.15	654,213,431.83	93.72
Lebihan/(Kurangan) Bagi Tahun (C1-C2)	(107,757,156.00)	40,375,091.07		(11,599,440.58)	
BAKI PADA 31 DISEMBER		549,124,625.54		508,749,534.47	

* Butir Lanjut: Penyata C1 dan C2

NOTA KEPADA AKAUN AWAM BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010
(Nota ini merupakan sebahagian daripada Akaun Awam dan perlu dibaca bersama)

DASAR DAN KAEADAH PERAKAUNAN KERAJAAN NEGERI YANG PENTING

1. Entiti Perakaunan

Entiti Perakaunan Kerajaan Negeri Perak Darul Ridzuan adalah termasuk semua jabatan Kerajaan Negeri tetapi tidak termasuk Badan-Badan Berkanun, Pihak Berkuaesa Tempatan dan Syarikat Milik Kerajaan Negeri.

2. Kumpulanwang Negeri Disatukan

Mengikut kehendak Seksyen 7 Akta Prosedur Kewangan 1957 (Disemak 1972), tiga akaun berasingan diselenggarakan di bawah Kumpulanwang Negeri Disatukan iaitu:-

- a) Akaun Hasil Disatukan (Penyata C), yang mana segala hasil yang diterima dan perbelanjaan mengurus yang terlibat dikenakan kepada akaun ini.
- b) Akaun Pinjaman Disatukan (Penyata D), yang mengakaunkan semua terimaan pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan dan pembayaran yang dibuat kepada Badan-Badan Berkanun Negeri, Pihak Berkuaesa Tempatan dan juga pindahan kepada Kumpulanwang Pembangunan Negeri dan
- c) Akaun Amanah Disatukan (Penyata E), yang mana segala terimaan dan bayaran Kumpulanwang Amanah Kerajaan dan wang yang diterima oleh kerajaan untuk maksud tertentu diakaunkan.

3. Akaun Memorandum

Akaun Memorandum menunjukkan aset dan tanggungan Kerajaan yang bukan merupakan sebahagian dari baki Kumpulanwang Negeri Disatukan, tidak disertakan dalam Lembaran Imbalan tetapi disertakan berasingan dalam Penyata Akaun Memorandum. Penyata Akaun Memorandum yang dilaporkan dalam Penyata Kewangan terdiri dari penyata yang berkaitan dengan aset seperti Pinjaman Boleh Dituntut (Penyata F1), Pelaburan (Penyata F2), Tunggakan Hasil (Penyata F3) dan penyata yang berkaitan dengan tanggungan seperti Hutang Awam (Penyata G).

4. Konsep Asas

Dasar perakaunan Kerajaan Negeri adalah berdasarkan dua konsep seperti terkandung dalam Perlembagaan Persekutuan iaitu:-

- a) Segala hasil atau wang yang didapatkan atau diterima; kecuali zakat, fitrah, baitulmal atau hasil agama Islam yang seumpamanya dibayar masuk ke dalam Kumpulanwang Negeri Disatukan (Fasal 97 Perlembagaan Persekutuan); dan
- b) Tiada wang kecuali perbelanjaan tertentu, boleh dikeluarkan dari Kumpulanwang Negeri Disatukan melainkan diperuntukkan atau dibenarkan dengan cara lain oleh Dewan Undangan Negeri (Fasal 104 Perlembagaan Persekutuan).

5. Dasar dan Asas Perakaunan

- a) Dasar perakaunan adalah tertakluk kepada undang-undang, aturan dan peraturan yang berkaitan dengan pengurusan kewangan dan perakaunan Kerajaan Negeri.

NOTA KEPADA AKAUN AWAM BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010

(Nota ini merupakan sebahagian daripada Akaun Awam dan perlu dibaca bersama)

6. Tahun Kewangan

Tahun Kewangan ditetapkan oleh Seksyen 3 Akta Prosedur Kewangan 1957 (Disemak 1972) adalah suatu tempoh dua belas bulan yang berakhir pada 31 Disember setiap tahun.

7. Aset dan Tanggungan

Aset tetap dikenakan kepada perbelanjaan pada masa lanya dibeli atau dibina. Tuntutan kewangan oleh Kerajaan Negeri seperti hasil terakru dan pinjaman boleh dituntut tidak dilaporkan dalam Lembaran Imbangan. Walau bagaimanapun, Penyata Pinjaman Boleh Dituntut (Penyata F1) dan Penyata Tunggakan Hasil (Penyata F3) ditunjukkan dalam Akaun Memorandum. Tanggungan Kerajaan Negeri yang belum diselesaikan pada penutup tahun kewangan tidak dilaporkan dalam Lembaran Imbangan.

Walaubagaimanapun, penyata mengenai hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan (Penyata G) ditunjukkan dalam Akaun Memorandum.

ASET

8. Wangtunai

Wangtunai (Penyata A) adalah terdiri dari Wangtunai Dalam Bank sebanyak RM33,060,334.19, Wangtunai Dalam Perjalanan sebanyak RM19,988,526.18 dan Wangtunai Dalam Tangan sebanyak RM700,930.96.

Wangtunai Dalam Bank menunjukkan kedudukan baki buku tunai setelah mengambil kira urusniaga yang belum disesuaikan seperti yang dilaporkan dalam Penyata Penyesuaian Bank. Baki wangtunai dalam bank pada 31 Disember 2010 berjumlah RM33,060,334.19.

9. Pelaburan

Pelaburan (Penyata B) yang dinyatakan dalam Lembaran Imbangan terdiri dari lebihan terkumpul bagi keliga-tiga akaun Kumpulanwang Disatukan. Pelaburan diambil kira pada nilai buku.

Nilai pasaran saham yang disenaraikan dalam Bursa Malaysia seperti pada 31 Disember 2010.

	<i>Nilai Buku (RM)</i>	<i>Nilai Pasaran (RM)</i>
<i>Telekom Malaysia Berhad</i>	5.00	3.51
<i>Tenaga Nasional Berhad</i>	4.50	8.37
<i>AXIATA</i>	1.08	4.75
<i>AXIATA</i>	1.12	4.75
<i>Petronas Dagangan</i>	2.80	11.70
<i>Malaysia Airport Holdings</i>	2.50	6.28

(Sumber: Star 31 Disember 2010)

NOTA KEPADA AKAUN AWAM BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010

(Nota ini merupakan sebahagian daripada Akaun Awam dan perlu dibaca bersama)

AKAUN HASIL DISATUKAN

10. Hasil

Kutipan Hasil (Penyata C1) diakaun mengikut ajas tunai dengan mengambilira jumlah kasar hasil yang diterima. Perbelanjaan yang dilibatkan untuk mendapatkan hasil dan bayaran balik hasil yang dilakukan mengikut mana-mana undang-undang dikenakan kepada perbelanjaan. Hasil yang patut diterima tetapi sebenarnya belum diterima dalam tahun kewangan berkenaan tidak dimasuk akaunkan.

11. Perbelanjaan

Semua kenaan kepada peruntukan Belanjawan bagi barang-barang dan perkhidmatan serta bayaran pindahan seperti caruman kepada Kumpulanwang Pembangunan serta wang yang diintukkan kepada Pihak Berkuasa Tempatan, Badan-badan Berkanan dan Syarikat Milik Kerajaan melalui pemberian dianggap sebagai perbelanjaan (Penyata C2).

Terimaan balik bayaran lebih yang dilakukan dalam tahun kewangan yang sama dikreditkan kepada butir perbelanjaan dari mana bayaran asalnya dibuat, manakala yang berkaitan dengan perbelanjaan tahun-tahun lepas dikreditkan kepada akaun hasil.

12. Perbelanjaan Tanggungan

Perbelanjaan tanggungan (Penyata C2) terdiri dari perbelanjaan yang wajib dikenakan ke atas Kumpulanwang Negeri Disatukan mengikut mana-mana undang-undang Negeri yang telah ditentukan. Perbelanjaan ini termasuklah penceن, pampasan, ganjaran dan perbelanjaan hutang negeri. Walaupun peruntukan bagi menampung perbelanjaan tanggungan disertakan dalam anggaran yang dikemukakan di Dewan Undangan Negeri, ianya tidak dibahaskan.

AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

13. Akaun Pinjaman

Pinjaman yang diterima oleh Kerajaan Negeri daripada Kerajaan Persekutuan di bawah Kuasa undang-undang Negeri dan terimaan ini kemudiannya dipindahkan ke Kumpulanwang Pembangunan ataupun dibayar terus kepada pelbagai Agensi Kerajaan Negeri atas sifat pinjaman itu diperolehi (Penyata D).

AKAUN AMANAH DISATUKAN

14. Kumpulanwang Amanah Kerajaan

Kumpulanwang Amanah Kerajaan (Penyata E1) ditubuhkan di bawah seksyen 10 Akta Prosedur Kewangan 1957 (Disemakl 1972) bagi maksud tertentu selaras dengan Perlembagaan Persekutuan.

NOTA KEPADA AKAUN AWAM BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010
(Nota ini merupakan sebahagian daripada Akaun Awam dan perlu dibaca bersama)

15. Kumpulanwang Pembangunan

Kumpulanwang Pembangunan Negeri yang ditubuhkan mengikut Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966, diakaunkan dalam Akaun Amanah Disatukan (Penyata E1a) Terimaan.

Kumpulanwang ini terdiri dari pinjaman yang diberi oleh Kerajaan Persekutuan bagi maksud pembangunan, caruman dari Akaun Hasil Disatukan, pemberian Persekutuan (Geran) dan ansuran sewabeli dan jualan serta pelbagai terimaan. Wang dalam kumpulanwang ini hanya boleh dibelanjakan untuk maksud-maksud seperti yang ditentukan dalam Akta Kumpulanwang Pembangunan dan diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri.

16. Kumpulanwang Amanah Awam

Kumpulanwang Amanah Awam (Penyata E2) yang ditubuhkan di bawah Seksyen 9 (Akta Prosedur Kewangan 1957 (Disemak 1972) terdiri dari kumpulanwang khas yang diamanahkan kepada Kerajaan Negeri dan wang amanah yang diterima bagi maksud tertentu.

17. Akaun Wang Deposit

Akaun Wang Deposit (Penyata E3) mengakaunkan wang yang diterima khusus bagi sesuatu maksud di bawah mana-mana undang-undang atau mengikut perjanjian.

PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI

18. Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wangtunai

Semua penerimaan dan pembayaran wangtunai dilunjukkan dalam penyata ini. Terimaan wangtunai terdiri daripada terimaan hasil, pinjaman, modal dan terimaan-terimaan lain. Pembayaran wangtunai terdiri daripada bayaran semua perbelanjaan mengurus, pembangunan, pengeluaran pinjaman dan bayaran-bayaran lain.

AKAUN MEMORANDUM

19. Pinjaman Boleh Dituntut

Akaun ini menunjukkan baki hutang Badan-badan Berkanun dan Pihak Berkuasa Tempatan Negeri dengan Kerajaan Negeri yang mana pinjaman tersebut dibiayai oleh sumber negeri dan sumber Persekutuan (Penyata F1).

NOTA KEPADA AKAUN AWAM BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010
(Nota ini merupakan sebahagian daripada Akaun Awam dan perlu dibaca bersama)

20. Pelaburan

Pelaburan (Penyata F2) menunjukkan jumlah pelaburan Kerajaan Negeri akhir tahun kewangan pada nilai bulan yang dikenakan ke Kumpulanwang Pelaburan Negeri. Nilai pasaran bagi saham yang disenaraikan di Bursa Saham Malaysia seperti pada 31 Disember 2010.

	Nilai Buku	Nilai Pasaran
Petronas Chemical Group Berhad	RM20,800,000.00	RM22,080,000.00

(Sumber : Star 31 Disember 2010)

21. Tunggakan Hasil

Tunggakan Hasil (Penyata F3) menunjukkan amaun hasil yang sepatutnya dikutip tetapi gagal dikutip pada 31 Disember 2010 oleh Pemungut Hasil.

22. Hutang Awam

Akaun ini menunjukkan baki hutang yang terdiri dari semua pinjaman yang diambil oleh Kerajaan Negeri daripada Kerajaan Persekutuan untuk membiayai projek-projek pembangunan negeri dan Badan-badan Berkawan Negeri (Penyata G1).

DICETAK OLEH
PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD
KUALA LUMPUR, 2011
www.printnasional.com.my
email: cservice@printnasional.com.my
Tel.: 03-92366895 Faks: 03-92224773
JD001818

JABATAN AUDIT NEGARA MALAYSIA

No. 15, Aras 1-5

Persiaran Perdana, Presint 2

62518 WILAYAH PERSEKUTUAN PUTRAJAYA

www.audit.gov.my